

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
**Ծառայությունների առետրի, հիմնադրման, գործունեության եւ ներդրումների
իրականացման մասին**

I. Ընդհանուր դրույթները

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրի 65–69-րդ հոդվածների համաձայն (այսուհետ՝ պայմանագիր) եւ դրանով սահմանվում են անդամ պետություններում ծառայությունների առետրի, հիմնադրման, գործունեության եւ ներդրումների իրականացման իրավական հիմքերը:

2. Սույն Արձանագրության դրույթները կիրառվում են անդամ պետությունների կողմից իրականացվող ցանկացած միջոցի նկատմամբ, որոնք շոշափում են ծառայությունների տրամադրումն ու ստացումը, հիմնադրումը, գործունեությունը եւ ներդրումների իրականացումը:

Հեռահաղորդակցության ծառայությունների առետրի կապակցությամբ բխող իրավահարաբերությունների առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն Արձանագրության 1-ին հավելվածի համաձայն:

Գործունեության բոլոր ոլորտների եւ տեսակների նկատմամբ անդամ պետությունների կիրառած «հորիզոնական» սահմանափակումները սահմանվում են սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածի համաձայն:

Սահմանափակումների, բացառությունների, լրացուցիչ պահանջների եւ պայմանների՝ սույն Արձանագրության 15–17–րդ, 23–րդ, 26–րդ, 28–րդ, 31–րդ, 33–րդ եւ 35–րդ կետերով նախատեսված առանձին ազգային ցանկերը (այսուհետ՝ ազգային ցանկեր), հաստատվում են Բարձրագույն խորհրդի կողմից:

3. Սույն Արձանագրության դրույթները կիրառվում են անդամ պետությունների՝ ստեղծված, ձեռք բերված, վերահսկվող իրավաբանական անձանց, բացված մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների, գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ, որոնք շարունակում են գոյություն ունենալ Պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների՝ ստեղծված, ձեռք բերված, վերահսկվող իրավաբանական անձանց, բացված մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների, գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ՝ Պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո:

Անկախ սույն Արձանագրության 15–17–րդ, 21–րդ, 24–րդ, 27–րդ, 30–րդ եւ 32–րդ կետերի դրույթներից՝ անդամ պետությունները պահպանում են նոր՝ այսինքն սույն Պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ գոյություն չունեցող ծառայությունների մասով ցանկացած միջոց ձեռնարկելու եւ կիրառելու իրավունքը:

Այն դեպքում, եթե ձեռնարկվում կամ կիրառվում է այնպիսի միջոց, որն առնչվում է նոր ծառայությանը եւ անհամատեղելի է նշված կետերի դրույթների հետ, ապա անդամ պետությունը մյուս անդամ պետություններին եւ Հանձնաժողովին տեղեկացնում է այդ միջոցի մասին՝ այն ձեռնարկելու կամ կիրառելու օրվանից ոչ ուշ, քան 1 ամիս հետո՝ կախված այն բանից, թե որն է ավելի շուտ տեղի ունեցել: Այդ անդամ պետության ազգային

ցանկում կատարվող համապատասխան փոփոխությունները հաստատվում են Բարձրագույն խորհրդի որոշմամբ:

4. Ինչ վերաբերում է սույն Արձանագրության 6-րդ կետի 22-րդ ենթակետի երկրորդ եւ երրորդ պարբերություններում նշված ծառայությունների տրամադրման միջոցներին, ապա սույն Արձանագրության դրույթները չեն կիրառվում օդային փոխադրամիջոցով փոխադրման իրավունքների եւ փոխադրման իրավունքներին անմիջականորեն առնչվող ծառայությունների համար՝ բացառությամբ ինքնաթիռների վերանորոգման եւ շահագործման նպատակով սպասարկման, ավիատրանսպորտային ծառայությունների տրամադրման եւ մարքեթինգի, ինչպես նաեւ՝ պահեստավորման համակարգչային համակարգի ծառայությունների:

5. Անդամ պետությունները չեն կիրառում այնպիսի պահանջների մեղմացում, որոնք նախատեսված են իրենց օրենսդրությամբ եւ վերաբերում են մարդկանց կյանքի եւ առողջության, շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը, ազգային անվտանգությանը, ինչպես նաեւ աշխատանքային ստանդարտներին՝ որպես այլ անդամ պետությունների անձանց, ինչպես նաեւ երրորդ պետությունների անձանց՝ անդամ պետությունների տարածքում հիմնադրվելու նպատակով ներգրավելու մեխանիզմ:

II. Սահմանումները եւ հասկացությունները

6. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

1) «ստացող պետություն»՝ անդամ պետությունը, որի տարածքում այլ անդամ պետությունների ներդրողների կողմից իրականացվում են ներդրումներ,

2) «գործունեություն»՝ սույն կետի 24-րդ ենթակետի երկրորդից վեցերորդ պարբերություններում թվարկված իրավաբանական անձանց, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կամ անհատ ձեռնարկատերերի իրականացրած ձեռնարկատիրական եւ այլ գործունեություն (ներառյալ ծառայությունների առետուր եւ ապրանքների արտադրությունը),

3) «ներդրումների հետ կապված գործունեություն»՝ ներդրումների տիրապետումը, օգտագործումը եւ (կամ) տնօրինումը,

4) «եկամուտներ»՝ ներդրումների իրականացման արդյունքում ստացվող միջոցները, մասնավորապես՝ շահաբաժինները, տոկոսները, ինչպես նաեւ՝ լիցենզիոն, կոմիսիոն եւ այլ վճարներ,

5) «անդամ պետության օրենսդրություն»՝ անդամ պետության օրենքները եւ նորմատիվ իրավական այլ ակտեր,

6) «հայտատու»՝ մեկ անդամ պետության այն անձը, որը թույլտվություն տրամադրելու հայտով դիմել է այդ կամ այլ անդամ պետության իրավասու մարմին,

7) «ներդրումներ»՝ նյութական եւ ոչ նյութական արժեքները, որոնք մեկ անդամ պետության ներդրողի կողմից ներդրվում են այլ անդամ պետության տարածքում ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող օբյեկտներում՝ վերջինիս օրենսդրության համաձայն, այդ թվում՝

դրամական միջոցները (դրամական գումարները), արժեթղթերը, այլ գույք,

ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու իրավունքները, որոնք տրամադրվում են անդամ պետությունների օրենսդրության հիման վրա կամ պայմանագրի համաձայն՝ ներառյալ, մասնավորապես՝ բնական պաշարների հետախուզման, մշակման, արդյունահանման եւ շահագործման համար իրավունքները,

գույքային իրավունքները, ինչպես նաեւ դրամական գնահատում ունեցող այլ իրավունքներ,

8) «անդամ պետության ներդրող»՝ անդամ պետության ցանկացած անձ, որը ներդրումներ է կատարում այլ անդամ պետության տարածքում՝ վերջինիս օրենսդրության համաձայն,

9) «իրավասու մարմին»՝ ցանկացած մարմին կամ կազմակերպություն, որն անդամ պետության կողմից իրեն պատվիրակված լիազորությունների շրջանակներում իրականացնում է հսկողական, թույլտվության կամ կարգավորիչ այլ գործառույթ՝ սույն Արձանագրությամբ ընդգրկվող հարցերի առնչությամբ, մասնավորապես՝ վարչական մարմինները, դատարանները, մասնագիտական միավորումները, ասոցիացիաները,

10) «անդամ պետության անձ»՝ անդամ պետության ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ,

11) «անդամ պետության միջոց»՝ անդամ պետության օրենսդրությունը, ինչպես նաեւ՝ այդ անդամ պետության մարմնի կամ պաշտոնատար անձի ցանկացած որոշում, գործողություն կամ անգործություն, որ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ կազմակերպությունների կողմից ընդունվում կամ կիրառվում է պետական իշխանության մակարդակով՝ այդպիսի մարմինների կողմից իրենց պատվիրակված լիազորություններն իրականացնելիս:

Անդամ պետության մարմնի կողմից հանձնարարական բնույթ ունեցող պաշտոնական փաստաթուղթ ընդունելու (հրատարակելու) դեպքում այդպիսի հանձնարարականը կարող է ճանաչվել որպես անդամ պետության՝ սույն Արձանագրության նպատակներով կիրառվող միջոց, եթե ապացուցվի, որ գործնականում տվյալ հանձնարարականի հասցեատերերի գերակշիռ մասը (պետական, տարածքային եւ (կամ) համայնքային իշխանության մարմինները, ինչպես նաեւ՝ տվյալ անդամ պետության անձինք, այլ անդամ պետությունների անձինք, ցանկացած երրորդ պետության անձինք) պահպանում է այն,

12) «ծառայությունն ստացող»՝ անդամ պետության ցանկացած անձ, որին տրամադրվում է ծառայությունը կամ որը մտադիր է օգտվել ծառայությունից,

13) «ծառայությունները տրամադրող»՝ անդամ պետության ցանկացած անձ, որը տրամադրում է ծառայությունը,

14) «ներկայացուցչություն»՝ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրից դուրս տեղակայված նրա առանձնացված ստորաբաժանումը, որը ներկայացնում է իրավաբանական անձի շահերն ու իրականացնում դրանց պաշտպանությունը,

15) «թույլտվություն»՝ անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված, հայտատուի դիմումի վրա հիմնված, որոշակի գործունեություն կամ որոշակի գործողություններ իրականացնելու՝ իրավասու մարմնի կողմից հաստատված տվյալ անձի իրավունքը, այդ թվում՝ ռեեստրում ներառելու, պաշտոնական փաստաթուղթ (լիցենզիայի, համաձայնեցման, եզրակացության, վկայագրի, վկայականի, հավաստագրի եւ նմ.) տրամադրելու միջոցով: Ընդ որում, թույլտվությունը կարող է տրամադրվել մրցույթային ընտրության արդյունքներով,

16) թույլտվության ընթացակարգեր՝ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն՝ իրավասու մարմինների կողմից իրականացվող ընթացակարգերի ամբողջությունը, որը վերաբերում է թույլտվությունների եւ դրանց կրկնօրինակների տրամադրմանն ու վերաձեակերպմանը, թույլտվությունների գործողության դադարեցմանը, կասեցմանը եւ վերականգնմանը կամ գործողության ժամկետի երկարաձգմանը, թույլտվություններից զրկելուն (չեղյալ հայտարարելուն), թույլտվություններ տրամադրելու մերժմանը, ինչպես նաեւ այսպիսի հարցերով բողոքների ուսումնասիրմանը,

17) թույլտվության պահանջներ՝ հայտատուին, թույլտվության սեփականատիրոջը եւ (կամ) տրամադրվող ծառայությանը, անդամ պետության օրենսդրության համապատասխան իրականացվող գործունեությանը ներկայացվող ստանդարտների եւ (կամ) պահանջների (այդ թվում՝ լիցենզիոն, որակավորման) ամբողջությունը, որն ուղղված է անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգավորման նպատակների ապահովմանը:

Գործունեություն իրականացնելու թույլտվությունների առնչությամբ թույլտվության պահանջներով՝ որպես նպատակ, կարող են ապահովվել նաեւ հայտատուի բանիմացությունը եւ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն՝ ծառայությունների առետուր եւ այլ գործունեություն իրականացնելու նրա ունակությունները,

18) «ռեժիմ»՝ անդամ պետությունների միջոցների ամբողջությունը,

19) «ծառայության ոլորտ»՝

սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածի, ինչպես նաեւ՝ Բարձրագույն խորհրդի կողմից հաստատվող ցանկերի առնչությամբ՝ առանձին ծառայության մեկ, մի քանի կամ բոլոր ենթաօլորտները,

այլ դեպքերում՝ ծառայության ամբողջ ոլորտը՝ ներառյալ դրա բոլոր ենթաօլորտները,

20) «անդամ պետության տարածք»՝ անդամ պետության տարածքը, ինչպես նաեւ՝ դրա բացառիկ տնտեսական գոտին եւ մայրցամաքային շեֆը, որոնց նկատմամբ այն իրականացնում է ինքնիշխան իրավունքներ եւ իրավագործություն՝ միջազգային իրավունքի եւ իր օրենսդրության համաձայն,

21) «տնտեսական նպատակահարմարության ստուգում»՝ համապատասխան թույլտվությունների տրամադրման պայմանավորումը՝ տնտեսական անհրաժեշտության կամ շուկայի պահանջարկի առկայության ապացույցով, գործունեության հնարավոր կամ գոյություն ունեցող տնտեսական ազդեցության գնահատմամբ կամ իրավասու մարմնի կողմից սահմանված տնտեսական պլանավորման նպատակներին գործունեության համապատասխանության գնահատմամբ: Սույն հասկացությունը չի ընդգրկում ոչ տնտեսական բնույթի պլանավորման հետ կապված եւ հանրային շահի նկատառումներով հիմնավորված պայմանները, ինչպիսիք սոցիալական քաղաքականությունը, իշխանության տեղական մարմինների կողմից իրենց իրավասության շրջանակներում հաստատվող սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի կատարումը, կամ քաղաքային բնակության միջավայրի պահպանությունն են, այդ թվում՝ քաղաքաշինության պլանների կատարումը,

22) «ծառայությունների առետուր»՝ ծառայությունների տրամադրումը, որը ներառում է ծառայությունների արտադրությունը, բաշխումը, շուկայահանումը, վաճառքն ու մատուցումը եւ որն իրականացվում է հետեւյալ եղանակներով.

մեկ անդամ պետության տարածքից դեպի ցանկացած այլ անդամ պետության տարածք,

մեկ անդամ պետության տարածքում այդ անդամ պետության անձի կողմից՝ մյուս անդամ պետության ծառայություններն ստացողին,

մեկ անդամ պետության ծառայությունների մատակարարի կողմից՝ մյուս անդամ պետության տարածքում հաստատություն հիմնադրելու միջոցով,

մեկ անդամ պետության ծառայությունների մատակարարի կողմից՝ մյուս անդամ պետության տարածքում այդ անդամ պետության ֆիզիկական անձանց ներկայության միջոցով,

23) «երրորդ պետություն»՝ անդամ պետություն չհանդիսացող պետությունը,

24) «հիմնադրում»՝

ցանկացած կազմակերպատիրական ձեւի եւ սեփականության ձեւի իրավաբանական անձի ստեղծումը եւ (կամ) ձեռքբերումը (ստեղծված կամ հիմնադրված իրավաբանական անձի մասնակցությունը կապիտալում)՝ նախատեսված այն անդամ պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում այդ իրավաբանական անձն ստեղծվում կամ հիմնադրվում է,

անդամ պետության իրավաբանական անձի նկատմամբ հսկողության ձեռքբերումը, որն արտահայտվում է այդ իրավաբանական անձի կողմից կայացվող որոշումներն անմիջականորեն կամ երրորդ անձանց միջոցով սահմանելու հնարավորություն ստանալով, այդ թվում՝ քվեարկող բաժնետոմսերը (մասնաբաժինը) կազմող ձայների տնօրինման, տնօրենների խորհրդում (դիտորդ խորհրդում) մասնակցության միջոցով եւ այդ իրավաբանական անձի կառավարման այլ մարմիններում,

մասնաճյուղի բացումը,

ներկայացուցչության բացումը,

որպես անհատ ձեռնարկատեր գրանցվելը:

Հիմնադրումն իրականացվում է նաեւ ծառայությունների առետրի եւ (կամ) ապրանքների արտադրության նպատակներով,

25) «անդամ պետության ֆիզիկական անձ»՝ անդամ պետության քաղաքացին՝ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն,

26) մասնաճյուղ՝ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրից դուրս տեղակայված նրա առանձնացված ստորաբաժանումը, որն իրականացնում է նրա գործառույթները կամ դրանց մի մասը, այդ թվում՝ ներկայացուցչության գործառույթները,

27) անդամ պետության իրավաբանական անձ՝ ցանկացած կազմակերպատիրական ձեւի կազմակերպություն, որն ստեղծվել կամ հիմնադրվել է անդամ պետության տարածքում՝ այդ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն:

7. Սույն Արձանագրության նպատակներով ծառայությունների ոլորտները որոշվում եւ դասակարգվում են հիմնական մթերքի միջազգային դասակարգչի հիման վրա, որը հաստատվել է Միավորված ազգերի կազմակերպության քարտուղարության վիճակագրական հանձնաժողովի կողմից (Central Products Classification):

III. Վճարումները եւ փոխանցումները

8. Բացառությամբ սույն Արձանագրության 11-14-րդ կետերով նախատեսված դեպքերի՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն չեղյալ է հայտարարում գործող սահմանափակումները եւ չի սահմանում նոր սահմանափակումներ՝ ծառայությունների առետրի, հիմնադրման, գործունեության եւ ներդրումների հետ կապված փոխանցումների ու վճարումների առումով, հատկապես՝ ստորեւ նշվածների նկատմամբ.

1) եկամուտների,

2) փոխառությունների եւ վարկերի մարման համար վճարվող միջոցների, որոնք անդամ պետությունների կողմից ճանաչվել են որպես ներդրումներ,

3) միջոցների, որոնք ստացել է ներդրողը՝ առետրային կազմակերպության մասնակի կամ լրիվ լուծարման կամ ներդրումների վաճառքի կապակցությամբ,

4) միջոցների, որոնք ներդրողն ստացել է որպես վնասի հատուցում՝ սույն Արձանագրության 77-րդ կետի համաձայն եւ որպես փոխհատուցում՝ սույն Արձանագրության 79-81-րդ կետերով նախատեսված,

5) աշխատավարձի եւ այլ վարձատրության, որոնք ստանում են մյուս անդամ պետությունների ներդրողներն ու քաղաքացիները, որոնց թույլատրված է աշխատել ստացող պետության տարածքում ներդրումներն իրականացնելու կապակցությամբ:

9. Սույն բաժնում ոչինչ չի առնչվում ցանկացած անդամ պետության իրավունքներին ու պարտավորություններին, որոնք բխում են Արժույթի միջազգային հիմնադրամին նրա անդամակցությունից՝ ներառյալ արժույթային գործառնությունների կարգավորման միջոցներին առնչվող իրավունքներն եւ պարտավորությունները՝ պայմանով, որ անդամ պետության այդ միջոցները համապատասխանում են Արժույթի միջազգային հիմնադրամի՝ 1944 թվականի հուլիսի 22-ի համաձայնագրի հոդվածներին եւ (կամ) պայմանով, որ անդամ պետությունը չի սահմանում փոխանցումների եւ վճարումների՝ սույն Արձանագրությամբ նախատեսված, այդպիսի գործառնություններին առնչվող, իր ունեցած պարտավորությունների հետ անհամատեղելի սահմանափակումներ՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 11-14-րդ կետերում նշված դեպքերի, կամ Արժույթի միջազգային հիմնադրամի պահանջի հիման վրա սահմանափակումների կիրառման դեպքերի:

10. Սույն Արձանագրության 8-րդ կետով նախատեսված փոխանցումները կարող են իրականացվել հեշտությամբ փոխարկելի ցանկացած արժույթով: Միջոցների փոխարկումն իրականացվում է առանց փոխարժեքի տատանումներից բխող չհիմնավորված ուշացման, որը կիրառվում է անդամ պետության տարածքում՝ դրամական միջոցների փոխանցման եւ վճարումների իրականացման օրվա դրությամբ:

IV. Վճարումների եւ փոխանցումների մասով սահմանափակումները

11. Վճարային բալանսի վիճակի վատթարացման, ոսկեարժույթային պահուստների էական կրճատման, ազգային արժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանումների կամ դրա վտանգի դեպքում անդամ պետությունը կարող է սահմանել սահմանափակումներ՝ սույն Արձանագրության 8-րդ կետով նախատեսված վճարումների եւ փոխանցումների առնչությամբ:

12. Սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված սահմանափակումները.

1) չպետք է ստեղծեն խտրականություն անդամ պետությունների միջեւ,

2) պետք է համապատասխանեն Արժույթի միջազգային հիմնադրամի 1944 թվականի հուլիսի 22-ի համաձայնագրի հոդվածներին,

3) չպետք է չափից ավելի վնաս հասցնեն ցանկացած այլ անդամ պետության առեւտրային, տնտեսական եւ ֆինանսական շահերին,

4) չպետք է լինեն ավելի ծանրաբեռնող, քան անհրաժեշտ է՝ սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված հանգամանքները հաղթահարելու համար,

5) պետք է լինեն ժամանակավոր եւ վերացվեն աստիճանաբար՝ այնքանով, որքանով կվերանան սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված հանգամանքները:

13. Սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված սահմանափակումների գործողության ոլորտը սահմանելիս անդամ պետությունները կարող են նախապատվությունը տալ այն ապրանքների մատակարարմանը կամ ծառայությունների տրամադրմանը, որոնք առավել կարեւոր են իրենց տնտեսական կամ զարգացման ծրագրերի համար: Սակայն նման սահմանափակումները չեն սահմանվում եւ չեն պահպանվում տնտեսության որոշակի ոլորտի պաշտպանության նպատակով:

14. Սույն Արձանագրության 11-րդ կետի համաձայն՝ անդամ պետությունների կողմից սահմանված կամ պահպանված ցանկացած սահմանափակման կամ դրանց ցանկացած փոփոխության մասին անհապաղ ծանուցվում է այլ անդամ պետությունների:

V. Պետության մասնակցությունը

15. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն իր տարածքում սեփականաշնորհման գործընթացին մասնակցություն ունենալու առնչությամբ մյուս անդամ պետության անձանց համար ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ իր անդամ պետության անձանց համար ապահովվող ռեժիմից՝ հաշվի առնելով ազգային ցանկերում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված սահմանափակումները, բացառությունները, լրացուցիչ պահանջներն ու պայմանները:

16. Եթե անդամ պետության տարածքում գործում են իրավաբանական անձինք, որոնց կապիտալում մասնակցություն ունի այդ անդամ պետությունը կամ որոնք վերահսկվում են վերջինիս կողմից, ապա այդ անդամ պետությունն ապահովում է, որ նշված անձինք՝

1) իրենց գործունեությունն իրականացնեն առետրային նկատառումների հիման վրա եւ մասնակցեն սույն Արձանագրությամբ կարգավորվող հարաբերություններում.

այդ հարաբերությունների այլ մասնակիցների հետ հավասարության սկզբունքի հիման վրա,

այդ հարաբերությունների այլ մասնակիցների նկատմամբ խտրականության բացառման սկզբունքի հիման վրա՝ կախված նրանց քաղաքացիությունից, գրանցման (հիմնադրման) վայրից, կազմակերպարավական ձեւից կամ սեփականության ձեւից,

2) ձեռք չբերեն իրավունքներ, արտոնություններ կամ պարտականություններ՝ բացառապես պայմանավորված իրենց կապիտալում անդամ պետության ունեցած մասնակցությամբ կամ դրանց նկատմամբ այդ անդամ պետության վերահսկողությամբ:

Նշված պահանջները չեն կիրառվում այն դեպքում, եթե այդ իրավաբանական անձանց գործունեությունն ուղղված է անդամ պետության սոցիալական քաղաքականության խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաեւ՝ ազգային ցանկերում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված սահմանափակումների եւ պայմանների մասով:

17. Սույն Արձանագրության 16-րդ կետի դրույթները տարածվում են նաեւ այն իրավաբանական անձանց վրա, որոնց պաշտոնապես կամ փաստացի վերապահված են բացառիկ իրավունքներ կամ հատուկ արտոնություններ՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 30-րդ կետի 2-րդ եւ 6-րդ ենթակետերի հիման վրա ազգային ցանկերում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում ընդգրկված այն իրավաբանական անձանց վրա, որոնց պաշտոնապես կամ փաստացի վերապահված են բացառիկ իրավունքներ կամ հատուկ արտոնություններ, եւ այն իրավաբանական անձանց վրա, որոնց գործունեությունը կարգավորվում է պայմանագրի XIX բաժնի համաձայն:

18. Անդամ պետություններից յուրաքանչյուրն ապահովում է, որ այդ անդամ պետության բոլոր մարմինները պետական իշխանության ցանկացած մակարդակով կամ դրա տեղական ինքնակառավարման մարմինները լինեն անկախ, վերահսկման ոչ ենթակա եւ տնտեսության ոլորտում տնտեսական գործունեություն իրականացնող ցանկացած անձի ոչ հաշվետու, որի գործունեության կարգավորումը գտնվում է համապատասխան մարմնի իրավասության շրջանակներում՝ չհակասելով պայմանագրի 69-րդ հոդվածի դրույթներին:

Այդ անդամ պետության միջոցները, այդ թվում՝ նշված մարմնի որոշումները, նրա կողմից սահմանվող եւ կիրառվող կանոններն ու ընթացակարգերը պետք է տնտեսական գործունեություն իրականացնող բոլոր անձանց նկատմամբ լինեն անկողմնակալ եւ օբյեկտիվ:

19. Պայմանագրի XIX բաժնից բխող պարտավորությունների համաձայն եւ անկախ սույն Արձանագրության 30-րդ կետի դրույթներից՝ անդամ պետություններից յուրաքանչյուրն

իր տարածքում կարող է ունենալ բնական մենաշնորհների սուբյեկտ հանդիսացող իրավաբանական անձանց: Իր տարածքում այդպիսի իրավաբանական անձինք ունեցող անդամ պետությունն ապահովում է, որպեսզի իրավաբանական անձինք գործեն այդ անդամ պետության՝ պայմանագրի XIX բաժնից բխող պարտավորությունների հետ համատեղելի կերպով:

20. Եթե սույն Արձանագրության 19-րդ կետում նշված մեկ անդամ պետության իրավաբանական անձինք իրենց մենաշնորհային իրավունքների գործողության ոլորտից դուրս մյուս անդամ պետությունների անձանց հետ մրցակցում են ուղղակիորեն կամ իրենց կողմից վերահսկվող իրավաբանական անձանց միջոցով, ապա առաջին անդամ պետությունն ապահովում է, որ այդ իրավաբանական անձը չչարաշահի իր մենաշնորհային դիրքը՝ առաջին անդամ պետության տարածքում գործելով այնպես, որ դա անհամատեղելի լինի այդ առաջին անդամ պետության՝ սույն Արձանագրությունից բխող պարտավորությունների հետ:

VI. Ծառայությունների առևտուրը, հիմնադրման ու գործունեությունը

1. Ազգային ռեժիմը՝ ծառայությունների առևտրի, հիմնադրման ու գործունեության ժամանակ

21. Ծառայությունների առևտրին առնչվող բոլոր միջոցների համար յուրաքանչյուր անդամ պետություն մյուս անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների համար ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ սեփական նույն (նմանատիպ) ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների համար նույն (նմանատիպ) հանգամանքներում ապահովվող ռեժիմից:

22. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն կարող է կատարել սույն Արձանագրության 21-րդ կետում նշված պարտավորությունները՝ ցանկացած այլ անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների համար ապահովելով պաշտոնապես նույն ռեժիմը կամ ռեժիմ՝ պաշտոնապես տարբեր այն ռեժիմից, որն այդ անդամ պետությունն ապահովում է սեփական նույն (նմանատիպ) ծառայությունների կամ ծառայությունների մատակարարների կամ ստացողների համար:

Պաշտոնապես նույն կամ պաշտոնապես տարբեր ռեժիմը համարվում է պակաս բարենպաստ, եթե այն փոխում է մրցակցության պայմանները՝ հոգուտ այդ անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ (կամ) ստացողների՝ ցանկացած այլ անդամ պետության նույն (նմանատիպ) ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ (կամ) ստացողների համեմատ:

23. Անկախ սույն Արձանագրության 21-րդ կետի դրույթներից՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն մյուս անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների մասով կարող է կիրառել ազգային ցանկերում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված առանձին սահմանափակումներն ու պայմանները:

24. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն ցանկացած անդամ պետության անձանց համար հիմնադրման եւ գործունեության իրականացման մասով ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ սեփական տարածքում իր անձանց համար նույն (նմանատիպ) հանգամանքներում ապահովվող ռեժիմից:

25. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն կարող է կատարել սույն Արձանագրության 24-րդ կետում նշված պարտավորությունները՝ ցանկացած այլ անդամ պետության անձանց համար ապահովելով պաշտոնապես նույն ռեժիմը կամ ռեժիմ՝ պաշտոնապես տարբեր այն ռեժիմից, որն այդ անդամ պետությունն ապահովում է իր անձանց համար: Ընդ որում, այդ ռեժիմը համարվում է պակաս բարենպաստ, եթե այն փոխում է մրցակցության պայմանները՝ հոգուտ այդ անդամ պետության անձանց՝ ցանկացած այլ անդամ պետության անձանց համեմատ:

26. Անկախ սույն Արձանագրության 24-րդ կետի դրույթներից՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն ցանկացած անդամ պետության անձանց հիմնադրման եւ գործունեության մասով կարող է կիրառել ազգային ցանկերում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված առանձին սահմանափակումներն ու պայմանները:

2. Առավել բարենպաստ ռեժիմը՝ ծառայությունների առետրի, հիմնադրման ու գործունեության ժամանակ

27. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն նույն (նմանատիպ) հանգամանքներում ցանկացած այլ անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների համար ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ երրորդ պետությունների նույն (նմանատիպ) ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների համար ապահովվող ռեժիմից:

28. Անկախ սույն Արձանագրության 27-րդ կետի դրույթներից՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն ցանկացած այլ անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների մասով կարող է կիրառել ազգային ցանկում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված առանձին բացառությունները:

29. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն նույն (նմանատիպ) հանգամանքներում ցանկացած այլ անդամ պետության անձանց, ինչպես նաեւ իր կողմից հիմնադրված անձանց համար իր տարածքում հիմնադրման եւ գործունեության իրականացման մասով ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ երրորդ պետությունների անձանց, ինչպես նաեւ իր կողմից հիմնադրված անձանց համար ապահովվող ռեժիմից:

3. Քանակական եւ ներդրումային միջոցները

30. Անդամ պետությունները ծառայությունների առետրի, հիմնադրման եւ գործունեության իրականացման մասով չեն սահմանում եւ ցանկացած անդամ պետության անձանց նկատմամբ չեն կիրառում սահմանափակումներ, որոնք առնչվում են՝

1) ծառայությունների մատակարարների թվին՝ քվոտայի, տնտեսական նպատակահարմարության ստուգման կամ ցանկացած այլ քանակական ձեւով,

2) ստեղծվող, ձեռք բերվող եւ (կամ) վերահսկվող իրավաբանական անձանց, մասնաճյուղերի կամ ներկայացուցչությունների, գրանցվող անհատ ձեռնարկատերերի թվին,

3) ծառայությունների ցանկացած մատակարարի գործառություններին՝ քվոտայի, տնտեսական նպատակահարմարության ստուգման տեսքով կամ ցանկացած այլ քանակական ձեւով,

4) ստեղծված, ձեռք բերված կամ վերահսկվող իրավաբանական անձի, մասնաճյուղի, ներկայացուցչության, գրանցված անհատ ձեռնարկատիրոջ գործառություններին՝ նրանց կողմից գործունեություն իրականացնելու ընթացքում՝ քվոտայի, տնտեսական նպատակահարմարության ստուգման կամ ցանկացած այլ քանակական ձեւով,

5) հիմնադրման ձեւին, այդ թվում՝ իրավաբանական անձի կազմակերպարարական ձեւին,

6) իրավաբանական անձի կանոնադրական կապիտալում ձեռք բերվող մասնաբաժնին կամ իրավաբանական անձի նկատմամբ վերահսկողության աստիճանին,

7) այն ֆիզիկական անձանց ընդհանուր թվի սահմանափակմանը, որոնք ծառայությունների որոշակի ոլորտում կարող են զբաղվածություն ունենալ կամ այն ֆիզիկական անձանց թվի սահմանափակմանը, որոնց ծառայությունների մատակարարը կարող է վարձել, որոնց անհրաժեշտությունը կա եւ որոնք անմիջականորեն առնչվում են որոշակի ծառայության մատակարարմանը՝ քանակական քվոտաների կամ տնտեսական նպատակահարմարության ստուգման ձեւով:

31. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն ցանկացած անդամ պետության ծառայությունների, ծառայությունների մատակարարների եւ ստացողների մասով կարող է սահմանել եւ կիրառել սույն Արձանագրության 30-րդ կետում նշված սահմանափակումներն այն դեպքում, եթե այդպիսի սահմանափակումները նախատեսված են ազգային ցանկով կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածով:

32. Անդամ պետություններից ոչ մեկը չի սահմանում եւ անդամ պետությունների անձանց, ինչպես նաեւ իր կողմից հիմնադրված անձանց նկատմամբ չի կիրառում հետեւյալ լրացուցիչ պահանջները՝ որպես հիմնադրման եւ (կամ) գործունեության հետ կապված պայմաններ.

1) արտահանել արտադրված բոլոր ապրանքները կամ ծառայությունները կամ դրանց մի մասը,

2) ներմուծել ապրանքները կամ ծառայությունները,

3) գնել կամ օգտագործել ապրանքներ կամ ծառայություններ, որոնց ծագման պետությունը անդամ պետությունն է,

4) պահանջները, որոնք սահմանափակում են այդ անդամ պետության տարածքում ապրանքների վաճառքը կամ ծառայությունների մատուցումը, այդ անդամ պետության տարածք ապրանքների ներմուծումը կամ այդ անդամ պետության տարածքից ապրանքների արտահանումը եւ կապված են արտադրվող ապրանքների (մատուցվող ծառայությունների) ծավալների, տեղական ապրանքների կամ ծառայությունների օգտագործման հետ, կամ սահմանափակում են ձեռնարկության հասանելիությունն այն արտարժույթին, որը սահմանված է սույն ենթակետում նշված գործառնությունների մասով,

5) փոխանցել տեխնոլոգիաները, «նոու-հաուն» եւ առևտրային արժեք ունեցող այլ տեղեկություններ՝ բացառությամբ դատարանի կամ մրցակցության պաշտպանության ոլորտում լիազորված մարմնի որոշման հիման վրա դրանց փոխանցման դեպքերի՝ անդամ պետությունների միջազգային այլ պայմանագրերով սահմանված մրցակցային քաղաքականությունն իրականացնելու կանոնները պահպանելիս:

33. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն կարող է սահմանել եւ մյուս անդամ պետությունների անձանց նկատմամբ կիրառել սույն Արձանագրության 32-րդ կետում նշված լրացուցիչ պահանջներն այն դեպքում, եթե այդպիսի սահմանափակումները նախատեսված են ազգային ցանկով կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածով:

34. Սույն Արձանագրության 32-րդ կետում նշված պահանջների կատարումը չի կարող հիմք ծառայել, որպեսզի ցանկացած անդամ պետության անձ ստանա հիմնադրման կամ գործունեության հետ կապված առանձնաշնորհումներ:

4. Ֆիզիկական անձանց տեղափոխումը

35. Բացառությամբ ազգային ցանկում կամ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածում նշված սահմանափակումների եւ պահանջների՝ հաշվի առնելով պայմանագրի XXVI բաժնի դրույթները՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն իր տարածքում չի սահմանում եւ կիրառում աշխատողներ վարձելու հետ կապված սահմանափակումներ՝ ստեղծված, ձեռքբերված կամ վերահսկվող իրավաբանական անձի, մասնաճյուղի, ներկայացուցչության, գրանցված անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության մասով:

36. Սույն Արձանագրության 35-րդ կետի դրույթները չեն կիրառվում այն պահանջների մասով, որոնք ներկայացվում են աշխատողների կրթությանը, փորձառությանը, որակավորմանը, աշխատանքային հատկանիշներին այն դեպքում, եթե դրանց կիրառումը չի հանգեցնում աշխատողների նկատմամբ փաստացի խտրականության դրսևորմանը՝ կախված քաղաքացիությունից:

37. Հաշվի առնելով պայմանագրի XXVI բաժնի դրույթները՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն չի սահմանում եւ չի կիրառում սահմանափակումներ այն ֆիզիկական անձանց նկատմամբ, որոնք ծառայությունների առևտրին մասնակցում են սույն Արձանագրության 6-րդ կետի 22-րդ ենթակետի հինգերորդ պարբերության մեջ նշված եղանակով, եւ որոնք գտնվում են այդ անդամ պետության տարածքում:

5. Ծառայությունների միասնական շուկայի ձևավորումը

38. Սույն բաժնի նպատակներով՝ «ծառայությունների միասնական շուկա» ասելով պետք է հասկանալ ծառայությունների շուկայի վիճակը կոնկրետ ոլորտի շրջանակներում, որում յուրաքանչյուր անդամ պետություն ցանկացած այլ անդամ պետության անձանց տրամադրում է ստորեւ նշվածների իրավունքը.

1) սույն Արձանագրության 21-րդ, 24-րդ, 27-րդ, 29-րդ, 30-րդ եւ 32-րդ կետերում նշված պայմաններով ծառայությունների տրամադրման ու ստացման՝ առանց սահմանափակումների, բացառումների եւ լրացուցիչ պահանջների՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 2-րդ հավելվածով նախատեսված պայմանների եւ սահմանափակումների,

2) ծառայությունների տրամադրման՝ առանց որպես իրավաբանական անձ լրացուցիչ կերպով հիմնադրվելու,

3) ծառայությունների տրամադրման՝ ծառայություններ տրամադրելու համար թույլտվության հիման վրա, որը ծառայությունները տրամադրողն ստացել է իր անդամ պետության տարածքում,

4) ծառայությունները տրամադրողի անձնակազմի մասնագիտական որակավորման ճանաչման:

39. Ծառայությունների միասնական շուկայի կանոնները գործում են անդամ պետությունների նկատմամբ՝ փոխադարձության պայմանների հիման վրա:

40. Միության շրջանակներում ծառայությունների միասնական շուկան գործում է Բարձրագույն խորհրդի կողմից հաստատվող ծառայությունների ոլորտներում՝ անդամ պետությունների եւ Հանձնաժողովի համաձայնեցված առաջարկությունների հիման վրա:

41. Անդամ պետությունները ձգտում են փոխադարձության հիմքով ծառայությունների միասնական շուկայի կանոնները հնարավորինս մեծ թվով ծառայությունների ոլորտների վրա տարածելուն, այդ թվում՝ ազգային ցանկերով նախատեսված բացառումները եւ սահմանափակումները փուլ առ փուլ նվազեցնելու միջոցով:

42. Ծառայությունների միասնական շուկայի ձեավորման կարգն ու փուլերը՝ ըստ առանձին ոլորտների, նախատեսվում են ազատականացման ծրագրերով, որոնք մշակվում են Բարձրագույն խորհրդի կողմից հաստատվող՝ անդամ պետությունների եւ Հանձնաժողովի համաձայնեցված առաջարկությունների հիման վրա (այսուհետ՝ ազատականացման ծրագրեր):

43. Ազատականացման ծրագրերով առանձին անդամ պետությունների համար կարող են նախատեսվել ծառայությունների առանձին ոլորտների ազատականացման ավելի ուշ ժամկետներ, ինչը մյուս անդամ պետությունների համար խոչընդոտ չէ՝ փոխադարձության պայմանների հիման վրա ծառայությունների այդ ոլորտներում միասնական շուկա ստեղծելու գործընթացում:

44. Այն ոլորտներում, որոնց մասով չեն գործում ծառայությունների միասնական շուկայի կանոնները, կիրառվում են սույն բաժնի 1–4-րդ ենթաբաժինների դրույթները:

6. Երրորդ պետությունների հետ հարաբերությունները՝ ծառայությունների առետրի, հիմնադրման, գործունեության եւ ներդրումների իրականացման հարցերով

45. Սույն Արձանագրության մեջ ոչինչ չի խոչընդոտում, որպեսզի անդամ պետությունները երրորդ պետությունների հետ կնքեն տնտեսական ինտեգրման մասին միջազգային համաձայնագրեր, որոնք համապատասխանում են սույն Արձանագրության 46-րդ կետի պահանջներին:

Տնտեսական ինտեգրման մասին այդպիսի միջազգային համաձայնագիր կնքած յուրաքանչյուր անդամ պետություն նույն (նմանատիպ) պայմաններով անդամ պետություններին է շնորհում զիջումներ, որոնք տվյալ անդամ պետությունն ապահովում է տնտեսական ինտեգրման մասին այդպիսի միջազգային համաձայնագրի շրջանակներում:

Սույն կետում «զիջումներ» ասելով պետք է հասկանալ անդամ պետության կողմից՝ նրա ազգային ցանկով նախատեսված մեկ կամ մի քանի սահմանափակումների չեղյալ հայտարարելը:

46. Սույն Արձանագրության նպատակներով անդամ պետության եւ երրորդ պետության միջեւ կնքված տնտեսական ինտեգրման մասին միջազգային համաձայնագրերով ճանաչվում են միջազգային այն համաձայնագրերը, որոնք համապատասխանում են հետեւյալ չափորոշիչներին.

1) ընդգրկում են ծառայությունների զգալի թվով ոլորտներ, ինչպես նաեւ՝ ակնհայտորեն ոչ մի դեպքում ապրիորի չեն բացառում ծառայությունների տրամադրման եղանակներից, հիմնադրմանը եւ գործունեությանն առնչվող հարցերից ոչ մեկը,

2) ուղղված են գոյություն ունեցող խտրական միջոցների վերացմանը եւ նորերի ներդրումն արգելելուն,

3) ուղղված են ծառայությունների առետրի, հիմնադրման ու գործունեության ազատականացմանը:

Միջազգային նման համաձայնագրերի նպատակը դրանց մասնակիցների միջեւ ծառայությունների առետրի եւ հիմնադրման ու գործունեության պայմանների հեշտացումն է: Այդ համաձայնագիրը չպետք է հանգեցնի ցանկացած երրորդ պետության նկատմամբ որոշակի ոլորտներում կամ ենթաոլորտներում ծառայությունների առետրի գործընթացում խոչընդոտների ընդհանուր մակարդակի ավելացմանը՝ նախքան նման համաձայնագրի կնքումը կիրառվող մակարդակի համեմատ:

47. Երրորդ պետության հետ տնտեսական ինտեգրման մասին միջազգային համաձայնագիր կնքած անդամ պետությունը համաձայնագրի ստորագրման օրվանից

սկսած 1 ամսվա ընթացքում պարտավոր է այն կնքելու մասին տեղեկացնել մյուս անդամ պետություններին:

48. Երրորդ պետությունների հետ ծառայությունների առետրի, հիմնադրման, գործունեության եւ ներդրումների իրականացման հարցերում անդամ պետություններն ինքնուրույն են որոշում իրենց արտաքին առետրային քաղաքականությունը:

7. Ծառայություններն ստացողի լրացուցիչ իրավունքները

49. Հաշվի առնելով պայմանագրի XV բաժնի դրույթները՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն ծառայություններն ստացողի նկատմամբ չի սահմանում այնպիսի պահանջներ կամ հատուկ պայմաններ, որոնք սահմանափակում են մյուս անդամ պետության ծառայությունները տրամադրողի կողմից մատուցվող (մատուցված) ծառայություններն ստանալու, օգտագործելու կամ դրանց դիմաց վճարելու իրավունքը՝ ներառյալ ծառայությունները տրամադրողի ընտրությունը կամ իրավասու մարմինների թույլտվությունն ստանալու պարտականությունը:

50. Հաշվի առնելով պայմանագրի XV բաժնի դրույթները՝ յուրաքանչյուր անդամ պետություն ապահովում է, որ ծառայություններն ստացողի նկատմամբ չկիրառվեն խտրական պահանջներ կամ հատուկ պայմաններ՝ կախված նրա քաղաքացիությունից, բնակության կամ հիմնադրման կամ գործունեության վայրից:

51. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն պարտավորեցնում է.

1) ծառայությունները տրամադրողներին՝ անհրաժեշտ տեղեկությունները տրամադրել ծառայություններն ստացողներին՝ պայմանագրի եւ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն,

2) իրավասու մարմիններին՝ ձեռնարկել միջոցներ՝ ծառայություններն ստացողների իրավունքների եւ օրինական շահերի պաշտպանության ուղղությամբ:

52. Սույն բաժնում ոչինչ չի շոշափում անդամ պետության՝ ցանկացած այնպիսի միջոց ձեռնարկելու իրավունքը, որն անհրաժեշտ է նրա սոցիալական քաղաքականությունն իրականացնելու համար՝ ներառյալ բնակչության կենսաթոշակային ապահովման եւ սոցիալական աջակցության հարցերը:

Պայմանագրի XIX, XX եւ XXI բաժիններով ընդգրկվող ծառայություններին՝ դրանցից օգտվողների հասանելիության եւ այդ ծառայություններից օգտվողների համար ապահովվող ռեժիմի հարցերը կարգավորվում են համապատասխանաբար այդ բաժինների դրույթներով:

8. Թույլտվությունների եւ մասնագիտական որակավորումների փոխադարձ ճանաչումը

53. Թույլտվությունների ճանաչումն այն ոլորտներում ծառայությունների տրամադրման համար, որոնց մասով իրականացվում են ազատականացման ծրագրեր, ապահովվում է սույն Արձանագրության 54-րդ եւ (կամ) 55-րդ կետերում նշված միջոցները ձեռնարկելուց հետո:

54. Փոխադարձ խորհրդատվությունների (այդ թվում՝ միջգերատեսչական բնույթի) հիման վրա անդամ պետությունները կարող են ընդունել որոշում՝ կոնկրետ ոլորտներում ծառայությունների տրամադրման համար թույլտվությունների փոխադարձ ճանաչման մասին՝ այդ ոլորտներում կարգավորման բովանդակային համարժեքություն ձեռք բերելու կապակցությամբ:

55. Ազատականացման ծրագրերով ապահովվում է.

1) գործունեության իրականացման (այդ թվում՝ թույլտվության պահանջների եւ ընթացակարգերի) համար թույլտվություն ունենալու մեխանիզմների փուլային մոտարկումը՝

անդամ պետությունների օրենսդրության ներդաշնակեցման միջոցով՝ ըստ ծառայությունների կոնկրետ ոլորտների այդ ներդաշնակեցումը վերջնականացնելու համար ժամկետներ սահմանելով,

2) վարչական համագործակցության մեխանիզմների ստեղծումը՝ պայմանագրի 68-րդ հոդվածի համաձայն,

3) ծառայությունները տրամադրողների աշխատողների մասնագիտական որակավորման ճանաչումը:

56. Այն դեպքում, եթե մասնագիտական ծառայությունների իրականացման նպատակով թույլտվության համար պահանջվում է մասնագիտական քննություն հանձնել, ապա յուրաքանչյուր անդամ պետություն ապահովում է մասնագիտական այդպիսի քննություն հանձնելու ոչ խտրական կարգը:

9. Ներքին կարգավորումը՝ ծառայությունների առևտրի ժամանակ եւ հիմնադրման եւ (կամ) գործունեության մասով

57. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն ապահովում է, որ ծառայությունների առևտրի, հիմնադրման եւ գործունեության վրա ազդող այդ անդամ պետության բոլոր միջոցները կիրառվեն ողջամիտ, օբյեկտիվ եւ անկողմնակալ կերպով:

58. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն պահպանում է կամ հնարավորինս արագ ստեղծում է դատական, արբիտրաժային կամ վարչական մարմիններ կամ ընթացակարգեր, որոնք մյուս անդամ պետությունների այն անձանց պահանջի դեպքում, որոնց շահերը դիտարկվում են, ապահովում են միջոցների անհապաղ ուսումնասիրությունն ու դրանց հիմնավորված ընդունումը՝ ծառայությունների առևտրի, հիմնադրման եւ գործունեության վրա ազդող վարչական որոշումները փոփոխելու նպատակով: Այն դեպքում, երբ նշված ընթացակարգերը կախված չեն վարչական նման որոշումներ ընդունելու համար լիազորված մարմնից, անդամ պետությունն ապահովում է, որ ընթացակարգերով իսկապես ապահովվի օբյեկտիվ եւ անկողմնակալ ուսումնասիրություն:

59. Սույն Արձանագրության 58-րդ կետի դրույթներով պահանջներ չեն նախատեսվում անդամ պետության նկատմամբ՝ ստեղծելու սույն Արձանագրության 58-րդ կետում նշված մարմինները կամ ընթացակարգերը, եթե դա անհամատեղելի է անդամ պետության սահմանադրական կարգի կամ դատական համակարգի բնույթի հետ:

60. Ծառայությունների առևտրի, հիմնադրման եւ (կամ) գործունեության համար թույլտվություն ստանալու անհրաժեշտության դեպքում անդամ պետության իրավասու մարմիններն անդամ պետության օրենսդրության պահանջների եւ կարգավորման կանոնների համաձայն ձեւակերպված համարվող դիմումը ներկայացնելուց հետո ողջամիտ ժամանակահատվածում տեղեկացնում են հայտատուին դիմումի ուսումնասիրության եւ դրա արդյունքների հիման վրա կայացված որոշման մասին:

Նշված դիմումը չի համարվում պատշաճորեն ձեւակերպված այնքան ժամանակ, քանի դեռ անդամ պետության օրենսդրության պահանջների համաձայն, չեն ստացվել բոլոր փաստաթղթերը եւ (կամ) տեղեկությունները:

Ամեն դեպքում հայտատուին պետք է դիմումի մեջ տեխնիկական բնույթի ուղղումներ կատարելու հնարավորություն ընձեռնվի:

Անդամ պետության իրավասու մարմինները հայտատուի պահանջով տրամադրում են տեղեկատվություն դիմումի ուսումնասիրության ընթացքի մասին՝ առանց անհարկի ուշացման:

61. Հանձնաժողովը, համաձայնեցնելով անդամ պետությունների հետ, մշակում է Բարձրագույն խորհրդի կողմից հաստատվող կանոններ՝ ապահովելու համար, որ ծառայությունների առետրի, հիմնադրման եւ գործունեության ժամանակ պահանջներն ու ընթացակարգերը չստեղծեն չհիմնավորված խոչընդոտներ: Այդ կանոնների նպատակն ապահովելն է, որ թույլտվության այդ պահանջներն ու ընթացակարգերը, ի թիվս այլոց.

1) հիմնված լինեն օբյեկտիվ եւ թափանցիկ այնպիսի չափորոշիչների վրա, ինչպիսիք ծառայությունների առետուրն ու գործունեությունն իրականացնելու բանիմացությունը եւ ունակությունն են,

2) չլինեն ավելի ծանրաբեռնող, քան անհրաժեշտ է՝ իրականացվող գործունեության անվտանգությունը, ինչպես նաեւ տրամադրվող ծառայության անվտանգությունն ու որակն ապահովելու համար,

3) չսահմանափակեն ծառայությունների առետուրը, հիմնադրումը եւ (կամ) գործունեությունը:

62. Անդամ պետությունները չեն կիրառում թույլտվության այնպիսի պահանջներ եւ ընթացակարգեր, որոնցով չեղյալ է համարվում կամ նվազեցվում է օգուտը եւ որոնք.

1) չեն համապատասխանում սույն Արձանագրության 61-րդ կետում նշված չափորոշիչներին,

2) պայմանագրի ստորագրման օրվա դրությամբ սահմանված չեն եղել անդամ պետության օրենսդրությամբ եւ չեն կիրառվել համապատասխան անդամ պետության կողմից:

63. Սույն Արձանագրության 62-րդ կետում նշված պարտավորությունները անդամ պետության կողմից կատարելու փաստը սահմանելիս պետք է հաշվի առնվեն միջազգային այն կազմակերպությունների միջազգային ստանդարտները, որոնց անդամակցելը բաց է բոլոր անդամ պետությունների համար:

64. Այն դեպքում, եթե անդամ պետությունը ծառայությունների առետրի, հիմնադրման եւ (կամ) գործունեության մասով կիրառում է թույլտվության պահանջներ եւ ընթացակարգեր, ապա այդ անդամ պետությունն ապահովում է, որ.

1) թույլտվությունները տրամադրելու համար պատասխանատու իրավասու մարմինների անվանումները հրապարակվեն, կամ հանրությունն այլ կերպ իրազեկվի դրանց մասին,

2) թույլտվության բոլոր պահանջներն ու ընթացակարգերը սահմանվեն անդամ պետության օրենսդրությամբ, եւ թույլտվության պահանջներ եւ ընթացակարգեր սահմանող կամ կիրառող ցանկացած ակտ հրապարակվի՝ նախքան դրա ուժի մեջ մտնելու (գործողության մեջ դնելու) օրը,

3) իրավասու մարմինները անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ողջամիտ ժամկետում կայացնեն թույլտվությունը տրամադրելու կամ թույլտվության տրամադրումը մերժելու մասին որոշում՝ որպես կանոն, թույլտվությունը տրամադրելու մասին այն դիմումն ստանալու (մուտք լինելու) ամսաթվից սկսած 30 աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, որը, անդամ պետության օրենսդրության պահանջների համաձայն, ձեւակերպված է համարվում: Այդ ժամկետը սահմանվում է՝ ելնելով բոլոր այն փաստաթղթերի եւ (կամ) տեղեկությունների ստացման եւ մշակման համար պահանջվող նվազագույն ժամկետից, որոնք անհրաժեշտ են թույլտվության ընթացակարգի իրականացման համար,

4) դիմումը ներկայացնելու եւ ուսումնասիրության հետ կապված գանձվող բոլոր տուրքերը՝ բացառությամբ գործունեությունն իրականացնելու իրավունքի համար գանձվող տուրքերի, որպես այդպիսին՝ չսահմանափակեն ծառայությունների առետուրը,

հիմնադրումը, գործունեությունը եւ հիմնած լինեն իրավասու մարմնի՝ դիմումի ուսումնասիրության ու թույլտվության տրամադրման հետ կապված ծախսերի վրա,

5) սույն կետի 3-րդ ենթակետում նշված ժամկետը լրանալուց հետո եւ հայտատուի պահանջով՝ անդամ պետության իրավասու մարմինը, սույն Արձանագրության 60-րդ կետի համաձայն, տեղեկացնի հայտատուին՝ իր դիմումի ուսումնասիրության ընթացքի մասին, ինչպես նաեւ՝ այն մասին, թե արդյոք այդ դիմումը պատշաճորեն ձեւակերպված է համարվում:

Ամեն դեպքում հայտատուին պետք է տրամադրվեն սույն Արձանագրության 57-րդ, 58-րդ, 60-րդ, 62-րդ եւ 64-րդ կետերով նախատեսված իրավունքները,

6) այն հայտատուի գրավոր պահանջով, որը դիմումն ընդունելու հարցում մերժում է ստացել, դիմումի ընդունումը մերժած իրավասու մարմինը հայտատուին գրավոր տեղեկացնի մերժման պատճառների մասին: Ընդ որում, այդ դրույթը չպետք է մեկնաբանվի որպես տեղեկատվությունը բացահայտելու մասին իրավասու մարմնին ներկայացվող պահանջ, որի հրապարակումը խոչընդոտում է օրենքի իրականացումը կամ այլ կերպ հակասում է հանրային շահերին կամ անդամ պետության անվտանգության էական շահերին,

7) դիմումի ընդունման հարցում մերժում ստանալու դեպքում կարողանա ներկայացնել նոր դիմում, եթե իրավասու մարմինը մերժել է այդ դիմումի ընդունումը՝ դրա ոչ պատշաճ ձեւակերպման պատճառով,

8) ծառայությունների տրամադրման համար տրվող թույլտվությունները գործեն անդամ պետության՝ այդ թույլտվություններում նշված ամբողջ տարածքում:

VII. Ներդրումները

1. Ընդհանուր դրույթները

65. Սույն բաժնի դրույթները կիրառվում են անդամ պետությունների ներդրողների կողմից մյուս անդամ պետության տարածքում իրականացվող բոլոր ներդրումների առնչությամբ՝ սկսած 1991 թվականի դեկտեմբերի 16-ից:

66. Ներդրումների իրականացման ձեւերից մեկը հիմնադրումն է՝ սույն Արձանագրության 2-րդ կետի 24-րդ ենթակետի իմաստով: Այդպիսի ներդրումների համար կիրառվում են սույն Արձանագրության դրույթները՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 69-74-րդ կետերի դրույթների:

67. Ներդրումների իրականացման եղանակների, ինչպես նաեւ այն ձեւերի փոփոխությունը, որոնցով իրականացվում է ներդրումը կամ վերաներդրումը, չի ազդում դրանք՝ որպես ներդրում որակելու վրա՝ պայմանով, որ այդ փոփոխությունը չի հակասում ստացող պետության օրենսդրությանը:

2. Իրավական ռեժիմը եւ ներդրումների պաշտպանությունը

68. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն իր տարածքում ապահովում է արդար եւ իրավահավասար ռեժիմ՝ մյուս անդամ պետությունների ներդրողների կողմից իրականացվող ներդրումների հետ կապված ներդրումների եւ գործունեության առնչությամբ:

69. Սույն Արձանագրության 68-րդ կետում նշված ռեժիմը պետք է լինի այնպիսին, որը պակաս բարենպաստ չէ անդամ պետության (ազգային) ներդրողների կողմից իրականացվող ներդրումներին եւ այդպիսի ներդրումներին առնչվող գործունեության մասով այդ անդամ պետության կողմից ապահովվող ռեժիմից:

70. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն նույն (նմանատիպ) հանգամանքներում ցանկացած այլ անդամ պետության ներդրողների, նրանց ներդրումների եւ այդպիսի ներդրումներին առնչվող գործունեության համար ապահովում է այնպիսի ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ ցանկացած երրորդ պետության ներդրողների, նրանց ներդրումների եւ այդպիսի ներդրումներին առնչվող գործունեության համար ապահովվող ռեժիմից:

71. Սույն Արձանագրության 69-րդ եւ 70-րդ կետերով նախատեսված ռեժիմներն անդամ պետությունների կողմից պետք է ապահովվեն ըստ ներդրողի ընտրության՝ կախված այն բանից, թե ռեժիմներից որն է առավել բարենպաստ:

72. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն մյուս անդամ պետությունների ներդրողների կողմից իր տարածքում ներդրումներ իրականացնելու համար ստեղծում է բարենպաստ պայմաններ եւ թույլատրում այդ ներդրումներն իր օրենսդրության համաձայն:

73. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն, իր օրենսդրության համաձայն, պահպանում է մյուս անդամ պետությունների ներդրողների գործունեությունը սահմանափակելու, ինչպես նաեւ սույն Արձանագրության 69-րդ կետում նշված ազգային ռեժիմից այլ բացառումներ սահմանելու եւ կիրառելու իրավունքը:

74. Սույն Արձանագրության 70-րդ կետի դրույթները չպետք է մեկնաբանվեն՝ որպես անդամ պետությանը պարտավորեցնող, որպեսզի վերջինս մյուս անդամ պետությունների ներդրողների կատարած այդպիսի ներդրումների եւ գործունեության վրա տարածի ցանկացած ռեժիմի, առանձնաշնորհումների կամ արտոնությունների առավելությունները, որոնք տրամադրվում են կամ հետագայում կարող են տրամադրվել այդ անդամ պետությանը՝ կրկնակի հարկումից խուսափելու մասին միջազգային պայմանագրերի կամ հարկման հարցերով այլ պայմանավորվածությունների, ինչպես նաեւ՝ սույն Արձանագրության 46-րդ կետում նշված համաձայնագրերի հիման վրա:

75. Յուրաքանչյուր ստացող պետություն մյուս անդամ պետությունների ներդրողներին երաշխավորում է՝ նրանց կողմից հարկային բոլոր պարտավորությունները եւ ստացող պետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտավորություններ կատարելուց հետո:

1) ներդրումների իրականացման արդյունքում ստացած, ստացող պետության օրենսդրությամբ չարգելված եկամուտները ցանկացած նպատակով օգտագործելու եւ դրանք տնօրինելու իրավունքը,

2) ներդրումների իրականացման արդյունքում ստացած, ստացող պետության օրենսդրությամբ չարգելված եկամուտները ցանկացած նպատակով օգտագործելու եւ դրանք տնօրինելու իրավունքը,

3) ներդրողի հայեցողությամբ ցանկացած երկիր սույն Արձանագրության 8-րդ կետում նշված ներդրումների հետ կապված դրամական միջոցների (դրամական գումարների) եւ վճարումների անարգել փոխանցումներն իրականացնելու իրավունքը:

76. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն, իր օրենսդրության համաձայն, երաշխավորում եւ ապահովում է իր տարածքում մյուս անդամ պետությունների ներդրողների կատարած ներդրումների պաշտպանությունը:

3. Ներդրողներին հասցված վնասի եւ երաշխիքի հատուցումը

77. Ներդրողներն ունեն այն վնասի հատուցման իրավունքը, որն իրենց ներդրումներին է հասցվել անդամ պետության տարածքում քաղաքացիական անկարգությունների, ռազմական գործողությունների, հեղափոխության, խռովության, արտակարգ դրություն մտցնելու կամ նմանատիպ այլ իրավիճակների հետեւանքով:

78. Ընդ որում, այդպիսի ներդրողների համար ապահովվում է ռեժիմ, որը պակաս բարենպաստ չէ ստացող պետության կողմից իր ազգային ներդրողների կամ երրորդ պետության ներդրողների համար ապահովվող ռեժիմից՝ այն միջոցների առնչությամբ, որոնք այդ անդամ պետությունը ձեռնարկում է այդպիսի վնասի հատուցման առնչությամբ՝ կախված այն բանից, թե ռեժիմներից որն է ներդրողի համար առավել բարենպաստ:

4. Ունեզրկման դեպքում ներդրողների իրավունքների երաշխիքները

79. Մեկ անդամ պետության ներդրողների՝ մյուս անդամ պետության տարածքում իրականացրած ներդրումներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն չեն կարող ենթարկվել ունեզրկման, ազգայնացման, ինչպես նաեւ՝ այլ միջոցների, որոնց հետեւանքները հավասարազոր են ունեզրկման կամ ազգայնացման (այսուհետ՝ ունեզրկում), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ միջոցները ձեռնարկվում են՝ ելնելով հանրային շահերից՝ ստացող պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, խտրական չեն եւ ուղեկցվում են արագ ու համարժեք փոխհատուցման վճարմամբ:

80. Սույն Արձանագրության 79-րդ կետում նշված փոխհատուցումը պետք է համապատասխանի ներդրողների՝ ունեզրկման ենթարկվող ներդրումների շուկայական արժեքին այն օրվա դրությամբ, որն անմիջապես նախորդում է դրանց փաստացի ունեզրկման օրվան կամ առաջիկա ունեզրկման մասին հայտնի դառնալու օրվան:

81. Սույն Արձանագրության 79-րդ կետում նշված փոխհատուցումը վճարվում է առանց ստացող պետության օրենսդրությամբ նախատեսված ժամկետի ուշացման, բայց ունեզրկման օրվանից սկսած՝ 3 ամսից ոչ ուշ, եւ ստացող պետության տարածքից ազատ փոխարկելի արժույթով հեշտությամբ փոխանցվում է արտասահման:

Այն դեպքում, եթե փոխհատուցման վճարումն ուշացվում է, ապա ունեզրկման օրվանից մինչեւ փոխհատուցման փաստացի վճարման օրը փոխհատուցման գումարի վրա ավելանում են տոկոսներ, որոնք հաշվարկվում են՝ ըստ ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 6 ամիս ժամկետով փաստացի տրամադրված վարկերի, ազգային միջբանկային շուկայի դրույքաչափով, որը, սակայն, ցածր չէ LIBOR-ի (London Interbank Offered Rate՝ Լոնդոնյան առաջարկվող միջբանկային դրույքաչափ) դրույքաչափից, կամ անդամ պետության եւ ներդրողի միջեւ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն սահմանվող կարգով:

5. Ներդրողների իրավունքների փոխանցումը

82. Անդամ պետությունը կամ վերջինիս կողմից լիազորված մարմինը, որն իրականացրել է վճարումն իր պետության ներդրողին, ստացող պետության տարածքում այդ ներդրողի ներդրումների հետ կապված ոչ առետորային ռիսկերից պաշտպանելու երաշխիքի հիման վրա սուբրոգացիայի կարգով կարող է իրականացնել ներդրողի իրավունքները նույն ծավալով, ինչ ներդրողն ինքը:

83. Սույն Արձանագրության 82-րդ կետում նշված իրավունքներն իրականացվում են ստացող պետության օրենսդրության համաձայն, սակայն չհակասելով սույն Արձանագրության 21-րդ, 24-րդ, 27-րդ, 29-րդ, 30-րդ եւ 32-րդ կետերի դրույթներին:

6. Ներդրումների հետ կապված վեճերի կարգավորման կարգը

84. Ստացող պետության եւ մյուս անդամ պետության ներդրողի միջեւ ստացող պետության տարածքում տվյալ ներդրողի ներդրումների կապակցությամբ ծագող վեճերը՝ ներառյալ սույն Արձանագրության 77-րդ կետի համաձայն որպես վնասի հատուցում ստացած գումարների չափին, վճարման պայմաններին կամ կարգին եւ սույն

Արձանագրության 79-81-րդ կետերով նախատեսված փոխհատուցմանը կամ սույն Արձանագրության 8-րդ կետով նախատեսված դրամական միջոցների վճարման եւ փոխանցման կարգին առնչվող վեճերը, հնարավորության դեպքում, կարգավորվում են բանակցություններ անցկացնելու միջոցով:

85. Եթե վեճը չի կարող կարգավորվել բանակցությունների միջոցով դրանց անցկացման մասին վեճի ցանկացած կողմի գրավոր ծանուցելու օրվանից սկսած 6 ամսվա ընթացքում, ապա այն ներդրողի ընտրությամբ կարող է քննելու համար ներկայացվել.

1) ստացող պետության՝ համապատասխան վեճերը քննելու համար իրավասու դատարան,

2) ցանկացած պետության Առևտրային պալատին առընթեր միջազգային առևտրային արբիտրաժ՝ վեճի մասնակիցների կողմից համաձայնեցված,

3) ad hoc արբիտրաժային դատարան, որը վեճի կողմերի՝ այլ համաձայնության չգալու դեպքում, պետք է ստեղծվի եւ գործի՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Միջազգային առևտրային իրավունքի հանձնաժողովի արբիտրաժային կանոնակարգի համաձայն (ՅՈՒՆՍԻՏՐԱԼ),

4) Ներդրումներին առնչվող վեճերի կարգավորման հարցերով միջազգային կենտրոն, որն ստեղծվել է «Պետությունների եւ այլ պետությունների ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջեւ ներդրումներին առնչվող վեճերի կարգավորման» 1965 թվականի մարտի 18-ի Կոնվենցիայի համաձայն՝ վեճն այդ կոնվենցիայի դրույթների համաձայն կարգավորելու համար (պայմանով, որ կոնվենցիան ուժի մեջ է մտել վեճի կողմ հանդիսացող երկու անդամ պետությունների համար) կամ Ներդրումներին առնչվող վեճերի կարգավորման հարցերով միջազգային կենտրոնի լրացուցիչ կանոնների համաձայն (այն դեպքում, եթե կոնվենցիան ուժի մեջ չի մտել վեճի կողմ հանդիսացող երկու անդամ պետությունների կամ դրանցից մեկի համար):

86. Ներդրողը, որը վեճը կարգավորելու համար այն արդեն փոխանցել է ազգային դատարան կամ սույն Արձանագրության 85-րդ կետի 1-ին եւ 2-րդ ենթակետերում նշված արբիտրաժային դատարաններից որեւէ մեկը, իրավունք չունի վերահասցեավորելու այդ վեճը որեւէ այլ կամ արբիտրաժային դատարան:

Դատարանի կամ սույն Արձանագրության 85-րդ կետում նշված արբիտրաժային դատարանի վերաբերյալ ներդրողի ընտրությունը վերջնական է:

87. Սույն Արձանագրության 85-րդ կետի համաձայն քննվող վեճի մասին արբիտրաժի կայացրած ցանկացած որոշում վերջնական եւ պարտադիր է վեճի կողմերի համար: Յուրաքանչյուր անդամ պետություն պարտավորվում է ապահովել այդ որոշման կատարումը՝ իր օրենսդրության համաձայն:

Հավելված 1
Ծառայությունների առետրի,
հիմնադրման, գործունեության եւ
ներդրումների իրականացման
մասին արձանագրության

Հեռահաղորդակցության ծառայությունների առետրի կարգը

1. Սույն Կարգը կիրառվում է անդամ պետությունների այն միջոցների մասով, որոնցով կարգավորվում է հեռահաղորդակցության ոլորտում գործունեության իրականացումը:

2. Սույն Կարգը չի կիրառվում փոստային կապի ոլորտում գործունեություն իրականացնելու համար:

3. Սույն Կարգում ոչինչ չի մեկնաբանվում որպես ցանկացած անդամ պետության ներկայացվող պահանջ (կամ անդամ պետությանը ներկայացվող պահանջ, որպեսզի այն պարտավորեցնի իր իրավազրության ներքո գտնվող ծառայությունները տրամադրողներին), որպեսզի այն սահմանի հատուկ պահանջներ՝ ընդհանուր օգտագործման հեռահաղորդակցության ցանցին միացում չունեցող հեռահաղորդակցության ցանցերի մասով:

4. Սույն Կարգում օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

«ընդհանուր օգտագործման հեռահաղորդակցության ցանց»՝ տեխնոլոգիական համակարգը, որը ներառում է կապի միջոցներն ու գծերը, նախատեսված է անդամ պետության տարածքում հեռահաղորդակցության ծառայություններից ցանկացած օգտվողի հեռահաղորդակցության փոխհատուցելի ծառայություններ մատուցելու համար՝ անդամ պետության օրենսդրության համաձայն,

«հեռահաղորդակցության համընդհանուր ծառայություններ»՝ անդամ պետության կողմից սահմանված հեռահաղորդակցության այն ծառայությունների ցանկը, որոնց մատուցումը հեռահաղորդակցության ծառայություններից ցանկացած օգտվողի ցանկացած բնակավայրում այդ ծառայությունների հասանելիությունն ապահովող սահմանված որակով եւ գների մակարդակով պարտադիր է համընդհանուր սպասարկման օպերատորների համար,

«հեռահաղորդակցության ծառայություններ»՝ հեռահաղորդակցության հաղորդումների ընդունման, մշակման, պահպանման, փոխանցման եւ մատուցման գործունեությունը:

5. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն ապահովում է, որ ընդհանուր օգտագործման հեռահաղորդակցության ցանցերին եւ հեռահաղորդակցության ծառայություններին հասանելիություն ունենալու պայմանների մասին տեղեկատվությունը լինի հանրամատչելի (ներառյալ ծառայությունների մատուցման պայմանների, այդ թվում՝ այդպիսի ցանցերի հետ տեխնիկական միացումների մասնագրերի սակագների (գների) քանակի, նշված հասանելիությանը եւ օգտագործմանն առնչվող ստանդարտների պատրաստման ու ընդունման համար պատասխանատու մարմինների, վերջնակետային սարքավորումների կամ այլ ապարատուրայի միացմանն առնչվող պայմանների, ինչպես նաեւ՝ ծանուցումներին, գրանցմանը կամ լիցենզավորմանը եւ թույլտվության ցանկացած այլ ընթացակարգի ներկայացվող պահանջների մասին տեղեկատվությունը, եթե դա անհրաժեշտ է):

6. Հեռահաղորդակցության ծառայությունները մատուցելու գործունեությունն իրականացվում է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից՝ այդ պետություններում որոշված տարածքային սահմաններում տրամադրված լիցենզիաների հիման վրա՝ պահպանելով ժամկետները եւ օգտագործելով այն համարակալումը, որն

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրվել է հեռահաղորդակցության յուրաքանչյուր օպերատորի:

7. Ռադիոհաճախականության տիրույթի կիրառմամբ հեռահաղորդակցության ծառայությունների մատուցման գործունեություն իրականացնելիս անդամ պետության տարածքում գործունեություն իրականացնելու համար լիցենզիայից բացի՝ անհրաժեշտ է ստանալ անդամ պետության լիազորված մարմնի որոշումը՝ համապատասխան ռադիոհաճախականությունների շերտի լայնությունների, ռադիոհաճախականության ալիքների կամ ռադիոէլեկտրոնային միջոցի շահագործման համար ռադիոհաճախականությունների հատկացման եւ համապատասխան ռադիոհաճախականությունների եւ (կամ) ռադիոհաճախականության ալիքների տրամադրման (սահմանման) մասին:

8. Ռադիոհաճախականությունների շերտի լայնությունների, ռադիոհաճախականության ալիքների կամ ռադիոհաճախականությունների հատկացումը, ռադիոհաճախականությունների կամ ռադիոհաճախականության ալիքների տրամադրումը (սահմանումը), ռադիոհաճախականության տիրույթի օգտագործման իրավունքի համար թույլտվությունների տրամադրումն իրականացվում են անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

9. Ռադիոհաճախականության տիրույթի հատկացման եւ օգտագործման հետ կապված վճարումները գանձվում են անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով եւ չափերով:

10. Անդամ պետությունները ձեռնարկում են անհրաժեշտ բոլոր միջոցները՝ ներառյալ իրավական եւ վարչական միջոցները՝ հեռահաղորդակցության ցանցերին եւ ծառայություններին ոչ խտրական, համարժեք հասանելիություն ապահովելու համար:

11. Հեռահաղորդակցության օպերատորի ընդհանուր օգտագործման հեռահաղորդակցության ցանցերին միանալը՝ անկախ հեռահաղորդակցության ծառայությունների շուկայում նրա զբաղեցրած դիրքից, իրականացվում է անդամ պետության օրենսդրության համաձայն, տեխնիկական հնարավորության առկայության դեպքում՝ այնպիսի պայմաններով, որոնք պակաս բարենպաստ չեն անդամ պետության հեռահաղորդակցության այլ օպերատորների համար նախատեսված, համեմատելի հանգամանքներում գործող պայմաններից:

12. Անդամ պետություններն իրավասու են սահմանելու եւ կիրառելու պետական կարգավորում՝ հեռահաղորդակցության ծառայությունների առանձին տեսակների սակագների մասով: Հեռահաղորդակցության ծառայությունների սակագների ձեւավորումը պետք է հիմնված լինի անդամ պետության օրենսդրության պահանջների վրա:

Անդամ պետությունները ցանկացած անդամ պետության անձանց երաշխավորում են ծառայությունների մատուցումը՝ գտնվելու երկրի սակագներով՝ գտնվելու երկրի օպերատորների հետ հեռահաղորդակցության ծառայությունների մատուցման պայմանագիր կնքելու պայմանով:

13. Հեռահաղորդակցության ծառայությունների այն տեսակների վերաբերյալ, որոնց սակագները ենթակա չեն պետական կարգավորման, անդամ պետություններն ապահովում են մրցակցային օրենսդրության առկայություն եւ դրա արդյունավետ կիրառում, ինչը կկանխի անդամ պետությունների հեռահաղորդակցության ծառայությունները տրամադրողների, ինչպես նաեւ՝ դրանք ստացողների միջեւ մրցակցության պայմանների խեղաթյուրումը:

14. Մինչև 2020 թվականի հունվարի 1-ը Հանձնաժողովի խորհրդի կողմից պետք է հաստատվի երթուղու փոխանցման ծառայությունների համար անդամ պետությունների կողմից գնագոյացում սահմանելու նկատմամբ միասնական մոտեցումը:

15. Անդամ պետությունները ձեռնարկում են անհրաժեշտ բոլոր միջոցները, որպեսզի անդամ պետությունների հեռահաղորդակցության օպերատորներն ապահովեն երթուղու անարգել փոխանցումը՝ ներառյալ տարանցիկը՝ օպերատորների միջև կնքված պայմանագրերի հիման վրա, նաեւ՝ հաշվի առնելով ցանցերի տեխնիկական հնարավորությունները:

16. Անդամ պետությունները երաշխավորում են չկիրառել տեղական եւ միջքաղաքային հեռահաղորդակցության ծառայությունների լրավճարում՝ իրենց տարածքում միջազգային կանչերի ավարտի հաշվին:

17. Ռադիոհաճախականության տիրույթի ռեսուրսների, ինչպես նաեւ համարակալման ռեսուրսի բաշխումը եւ օգտագործումն իրականացվում են անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն:

18. Անդամ պետությունները երաշխավորում են իրենց տարածքում հեռահաղորդակցության համընդհանուր ծառայությունների մատուցումը՝ տվյալ ոլորտում միջազգային կազմակերպությունների հանձնարարականներով նախատեսված միասնական սկզբունքների եւ կանոնների հիման վրա: Յուրաքանչյուր անդամ պետություն իրավասու է ինքնուրույն որոշելու համընդհանուր ծառայությունների մատուցման գծով պարտավորությունները: Այդ պարտավորությունները չեն դիտարկվի որպես հակամրցակցային՝ պայմանով, որ մրցակցության տեսանկյունից դրանք կիրականացվեն թափանցիկության, խտրականության բացառման եւ չեզոքության հիման վրա, եւ չեն լինի ավելի ծանրաբեռնող, քան այդ անդամ պետության կողմից սահմանված համընդհանուր ծառայության տվյալ տեսակի համար անհրաժեշտ է :

19. Անդամ պետությունների կարգավորող մարմիններն անկախ են հեռահաղորդակցության օպերատորներից եւ հաշվետու չեն նրանց: Այդ մարմինների որոշումները պետք է կրեն անկողմնակալ բնույթ՝ տվյալ շուկայի բոլոր մասնակիցների նկատմամբ:

Հավելված 2
«Ծառայությունների առետրի, հիմնադրման,
գործունեության եւ ներդրումների իրականացման
մասին» Արձանագրության

**Գործունեության բոլոր ոլորտների եւ տեսակների նկատմամբ անդամ պետությունների կիրառած «հորիզոնական»
սահմանափակումների ցանկը**

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
1. Հասանելիության պայմաններն ու կարգը՝ ներառյալ լրավճարների եւ պետական աջակցության այլ միջոցների հասանելիության սահմանափակումները, սահմանվում են Բելառուսի Հանրապետության օրենսդրությամբ եւ կիրառվում ամբողջ ծավալով, սակայն չհակասելով Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) XXIV եւ XXV բաժինների դրույթներին	I. Բելառուսի Հանրապետություն 23-րդ եւ 26-րդ կետեր	Բելառուսի Հանրապետության բյուջետային օրենսգիրքը Բելառուսի Հանրապետության հարկային օրենսգիրքը համապատասխան տարվա համար հանրապետական բյուջեի մասին Բելառուսի Հանրապետության օրենքները, «Իրավաբանական անձանց եւ անհատ ձեռնարկատերերին պետական աջակցություն ցուցաբերելու կարգի իրավական կարգավորումը կատարելագործելու մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2006 թվականի մարտի 28-ի 182-րդ հրամանագիրը Բելառուսի Հանրապետության, հանրապետական եւ տեղական պետական մարմինների նորմատիվ իրավական ակտերը
2. Հողատարածքներն օտարերկրյա իրավաբանական անձանց եւ անհատ ձեռնարկատերերի մոտ կարող են գտնվել միայն վարձակալության իրավունքով	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	«Հողատարածքները գործածությունից հանելու եւ տրամադրելու մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2007 թվականի դեկտեմբերի 27-ի թիվ 667 հրամանագիրը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
3. Կոնցեսիոների ընտրության ընթացակարգը եւ կոնցեսիոն համաձայնագրի հիմնական պայմանների ցանկը սահմանվում են Բելառուսի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Կոնցեսիոն պայմանագրի հիման վրա կոնցեսիայի առարկան տնօրինելու եւ այն օգտագործելու իրավունքը կամ գործունեությունը, այդ թվում՝ դրա պայմանների սահմանումը 4. Կենդանական աշխարհը կոնկրետ տարածքում կամ ջրային տարածքում օգտագործելու նպատակով տրամադրելու հարցում նախապատվությունը տրվում է Բելառուսի Հանրապետության իրավաբանական անձանց եւ քաղաքացիներին 5. Հողաշինարարությունը (հողերի գույքագրմանը, հողօգտագործման պլանավորմանը, սահմանմանը (վերականգնմանն) ուղղված միջոցառումները) եւ հողաշինարարության օբյեկտների սահմանների ամրապնդումը, հողերի օգտագործման եւ պաշտպանության արդյունավետությունը բարձրացնելուն ուղղված	15–17–րդ, 23–րդ, 26–րդ, 31–րդ եւ 33–րդ կետեր 23–րդ եւ 26–րդ կետեր 16–րդ, 17–րդ, 23–րդ, 26–րդ եւ 31–րդ կետեր	Բելառուսի Հանրապետության հողային օրենսգիրքը «Կոնցեսիաների մասին» Բելառուսի Հանրապետության 2013 թվականի հուլիսի 12–ի թիվ 63-3 օրենքը «Բելառուսի Հանրապետությունում ներդրումային գործունեության համար լրացուցիչ պայմաններ ստեղծելու մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2009 թվականի օգոստոսի 6–ի թիվ 10 հրամանագիրը, «Ներդրումների մասին» Բելառուսի Հանրապետության 2013 թվականի հուլիսի 12–ի թիվ 53-3 օրենքը «Կենդանական աշխարհի մասին» Բելառուսի Հանրապետության 2007 թվականի հուլիսի 10–ի թիվ 257-3 օրենքը Բելառուսի Հանրապետության 2010 թվականի հուլիսի 15–ի թիվ 169-3 օրենքը՝ «Միայն պետության սեփականության տակ գտնվող օբյեկտների եւ գործունեության այն տեսակների մասին, որոնց վրա տարածվում է պետության բացառիկ իրավունքը», «Հողատարածքները գործածությունից հանելու եւ տրամադրելու մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2007 թվականի դեկտեմբերի 27–ի թիվ 667 հրամանագիրը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
հողաշինարարական այլ միջոցառումների անցկացումը) իրականացվում են միայն պետական կառավարման հատուկ լիազորված մարմնի ենթակայությամբ գտնվող (համակարգում ընդգրկված) պետական կազմակերպությունների կողմից 6. Անշարժ գույքի, դրա նկատմամբ իրավունքների եւ դրա հետ իրականացվող գործարքների տեխնիկական գույքագրումը եւ պետական գրանցումն իրականացվում են միայն պետական կառավարման հատուկ լիազորված մարմնի ենթակայության ներքո գտնվող (համակարգում ընդգրկված) պետական կազմակերպությունների կողմից 7. Պետական գույքի գնահատումը՝ դրա հետ գործարքներ եւ (կամ) իրավաբանական նշանակության այլ գործողություններ կատարելու նպատակով իրականացվում է պետական կազմակերպությունների, կանոնադրական կապիտալում 50%-ից ավելի պետական մասնաբաժին ունեցող, գնահատման գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ՝ պետական կառավարման հատուկ լիազորված մարմնի ենթակայության ներքո	16-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 26-րդ եւ 31-րդ կետեր 16-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 26-րդ եւ 31-րդ կետեր	Բելառուսի Հանրապետության 2010 թվականի հուլիսի 15-ի թիվ 169-3 օրենքը՝ «Միայն պետության սեփականության ներքո գտնվող օբյեկտների եւ գործունեության այն տեսակների մասին, որոնց վրա տարածվում է պետության բացառիկ իրավունքը», «Անշարժ գույքի, դրա նկատմամբ իրավունքների եւ դրա հետ իրականացվող գործարքների պետական գրանցման մասին» Բելառուսի Հանրապետության 2002 թվականի հուլիսի 22-ի թիվ 133-3 օրենքը «Գնահատման գործունեության մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2006 թվականի հոկտեմբերի 13-ի թիվ 615 հրամանագիրը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
համար: Գյուղացիական կամ ֆերմերային տնտեսություն վարելու կամ ապրանքային գյուղատնտեսական արտադրություն իրականացնելու համար ժամանակավոր փոխհատուցելի հողօգտագործման իրավունքը տրվում է օտարերկրյա անձանց՝ մինչև 10 տարի ժամկետով 3. Ղազախստանի Հանրապետության սահմանամերձ գոտում եւ սահմանամերձ գծում, ինչպես նաեւ ծովային նավահանգիստների սահմաններին տեղակայված հողատարածքները չի թույլատրվում տրամադրել օտարերկրացիների եւ օտարերկրյա իրավաբանական անձանց մասնավոր սեփականությանը: Ղազախստանի Հանրապետության պետական սահմանի պահպանվող գոտուն անմիջապես սահմանակից (երեք կիլոմետր երկարությամբ գոտի), գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքները տրամադրվում են միայն Ղազախստանի Հանրապետության քաղաքացիներին եւ իրավաբանական անձանց՝ ժամանակավոր հողօգտագործման իրավունքի հիման վրա՝ նախքան դրանց սահմանանշումն ու սահմանազատումը, եթե Ղազախստանի	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	Ղազախստանի Հանրապետության հողային օրենսգիրքը, «Ղազախստանի Հանրապետությունում տրանսպորտի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 1994 թվականի սեպտեմբերի 21-ի թիվ 156-XIII օրենքը «Ղազախստանի Հանրապետության պետական սահմանի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2013 թվականի հունվարի 16-ի թիվ 70-V օրենքը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
Հանրապետության պետական սահմանի մասին Ղազախստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ 4. Մշտական հողօգտագործման իրավունքը չի կարող պատկանել օտարերկրյա հողօգտագործողներին 5. Ղազախստանի Հանրապետության կառավարության եւ ընդերքօգտագործողի միջեւ «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքի համաձայն կնքված ընդերքի օգտագործման պայմանագրերի մասով՝ նախքան պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելու օրը, կիրառվում են այդպիսի պայմանագրերի պայմանները¹ 6. Ղազախստանի Հանրապետության կառավարության եւ ընդերքօգտագործողի միջեւ «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքի համաձայն կնքված ընդերքի օգտագործման պայմանագրերի մասով՝	23-րդ եւ 26-րդ կետեր 16-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ, 33-րդ եւ 35-րդ կետեր 16-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ, 33-րդ եւ 35-րդ կետեր	Ղազախստանի Հանրապետության հողային օրենսգիրքը «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքը, «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 1996 թվականի հունվարի 27-ի օրենքը, «Նավթի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 1995 թվականի հունիսի 28-ի օրենքը «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքը, «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 1996 թվականի հունվարի 27-ի օրենքը, «Նավթի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 1995 թվականի հունիսի 28-ի օրենքը

¹ Տվյալ բացառումները պահպանվում եւ կիրառվում են ԱՀԿ-ին Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին արձանագրությամբ նախատեսված կարգով եւ պայմաններով:

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	---	---

պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո²

6.1. Ղազախստանի Հանրապետությունը պահպանում է այն իրավունքը, որով ներդրողներից պահանջում է Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանցից ներդրումային պայմանագրի համաձայն գնել ծառայություններ.

6.1.1. պինդ օգտակար հանածոների հետախուզման եւ արդյունահանման առումով՝ այդ ներդրողի կողմից գնվող բոլոր ծառայությունների 50%-ից ոչ ավելին՝ ներդրումային պայմանագրի իրականացման հետ կապված

6.1.2. ածխաջրածնային հումքի հետախուզման եւ արդյունահանման առումով.

6.1.2.1. մինչեւ 2016 թվականի հունվարի 1-ը՝ այդ ներդրողի կողմից գնվող բոլոր ծառայությունների 70%-ից ոչ ավելին՝ ներդրումային պայմանագրի իրականացման հետ կապված

6.1.2.2. 2016 թվականի հունվարի 1-ից սկսած՝ մինչեւ Ղազախստանի

² Տվյալ բացառումները պահպանվում եւ կիրառվում են ԱՀԿ-ին Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին արձանագրությամբ նախատեսված կարգով ու պայմաններով:

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
Հանրապետության՝ ԱՀԿ-ին միանալու ամսաթիվը՝ այդ ներդրողի կողմից գնվող բոլոր ծառայությունների 60%-ից ոչ ավելին՝ ներդրումային պայմանագրի իրականացման հետ կապված 6.1.2.3. Ղազախստանի Հանրապետության՝ ԱՀԿ-ին միանալու ամսաթվից սկսած՝ այդ ներդրողի կողմից գնվող բոլոր ծառայությունների 50%-ից ոչ ավելին՝ ներդրումային պայմանագրի իրականացման հետ կապված 6.2. Ղազախստանի Հանրապետության՝ ԱՀԿ-ին միանալուց հետո 6 տարվա ընթացքում ենթակապալառուի ներգրավման նպատակով ներդրողի կողմից մրցույթն անցկացնելու ժամանակ ներդրողը Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձի կողմից ներկայացված մրցույթային հայտի գինը պայմանականորեն նվազեցնում է 20%-ով, եթե այդ ենթակապալառուի որակավորված աշխատողների առնվազն 75%-ը Ղազախստանի Հանրապետության քաղաքացի է՝ պայմանով, որ Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձը համապատասխանում է մրցույթային	16-րդ, 17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ, 33-րդ եւ 35-րդ կետեր	

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	--	--

փաստաթղթերով սահմանված ստանդարտներին եւ որակական հատկանիշներին

6.3. Ղազախստանի Հանրապետության՝ ԱՀԿ-ին միանալու պահից սկսած 6 տարին լրանալուց հետո ենթակապալառուի ներգրավման նպատակով ներդրողի կողմից մրցույթն անցկացնելու ժամանակ ներդրողը Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձի կողմից ներկայացված մրցույթային հայտի գինը պայմանականորեն նվազեցնում է 20%-ով, եթե այդ ենթակապալառուի որակավորված աշխատողների առնվազն 50%-ը Ղազախստանի Հանրապետության քաղաքացի է՝ պայմանով, որ Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձը համապատասխանում է մրցույթային փաստաթղթերով սահմանված ստանդարտներին եւ որակական հատկանիշներին

6.4. ընդերքի օգտագործման համար իրավունք տրամադրելու նպատակով մրցույթի անցկացման պայմանները սահմանելիս Ղազախստանի Հանրապետությունը չի սահմանի 50%-ը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	---	---

գերազանցող նվազագույն
ղազախստանյան ներկայություն կադրերում
կամ ծառայություններում՝ հաշվի առնելով
հետեւյալը.

6.4.1. ղազախստանյան ներկայությունն այն
ներդրողի կողմից ներգրավվող կադրերում,
որին տրամադրվել է ընդերքն
օգտագործելու իրավունքը (այսուհետ՝
ներդրող), հաշվարկվելու է որպես
ղեկավարների, մենեջերների եւ
մասնագետների թվի վրա հիմնված
հավասար մասերով համամասնություն՝
համաձայն այս տերմինների
նշանակության, որը սահմանվել է
ներկորպորատիվ տեղափոխության
շրջանակներում տեղափոխվող անձանց
մուտքի եւ ժամանակավորապես գտնվելու
նպատակով, ԱՀԿ-ի շրջանակներում
Ղազախստանի Հանրապետության
ունեցած առանձնահատուկ
պարտավորությունների՝ ծառայությունների
շուկային հասանելիության մասին ցանկում
(այսուհետ՝ որակավորված աշխատողներ),
որոնք Ղազախստանի Հանրապետության
քաղաքացիներ են

6.4.2. ներդրողին մատուցվող բոլոր
ծառայություններում ղազախստանյան

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	---	---

ներկայությունը սահմանվում է որպես բոլոր պայմանագրերով ծառայությունների մատուցման դիմաց վճարումների (ծախսերի) ընդհանուր տարեկան գումարի մաս, որոնք վճարվել են Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց:³ Սակայն Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձին վճարված գումարը պետք է նվազեցվի ցանկացած այնպիսի գումարով, որը ենթակապալի պայմանագրի հիման վրա ծառայությունների մատուցման դիմաց ցանկացած մակարդակով վճարվել է Ղազախստանի Հանրապետության՝ իրավաբանական անձ չհանդիսացող կազմակերպություններին

6.4.3. ընդերքի օգտագործման համար իրավունք տրամադրելու նպատակով մրցույթի հաղթողին որոշելիս Ղազախստանի Հանրապետությունը չպետք է հաշվի առնի այն փաստը, որ հավանական ներդրողը կարող է առաջարկել 50 %-ից ավելի

³ Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձի հետ կնքված պայմանագրերը հաշվի չեն առնվի, եթե այդ անձը Ղազախստանի Հանրապետության տարածքում չի իրականացնում համաձայնեցված տեսակի գործունեություն: «Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձ» հասկացությունը ներառում է նաեւ անհատ ձեռնարկատերերին:

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
ղազախստանյան ներկայության մակարդակ կադրերում եւ ծառայություններում 6.5. Ղազախստանի Հանրապետությունը պահպանում է այն իրավունքը, որով ներդրողներից պահանջում է ներդրումային պայմանագրի համաձայն գնել ապրանքներ՝ պայմանագրի 28-րդ հավելվածի ցանկի II բաժնի 5-րդ կետով նախատեսված կարգով եւ պայմաններով 7. Այն գնումների մասով, որոնք իրականացվում են «Սամրուկ-Կազին» Ազգային բարեկեցության հիմնադրամի (ԱԲՀ) եւ այնպիսի կազմակերպությունների կողմից, որոնցում քվեարկող բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) 50%-ը եւ ավելին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տնօրինում է «Սամրուկ-Կազին» ԱԲՀ-ն, ինչպես նաեւ այն ընկերություններում, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են պետությանը (պետության մասնաբաժինը որոնցում կազմում է 50% եւ ավելի)՝ «Ազգային բարեկեցության հիմնադրամի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 550-IV օրենքի եւ «Այն ազգային կառավարող հոլդինգի, ազգային		«Ազգային բարեկեցության հիմնադրամի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 550-IV օրենքը, «Այն ազգային կառավարող հոլդինգի, ազգային հոլդինգների, ազգային ընկերությունների եւ կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ապրանքների, աշխատանքների եւ ծառայությունների գնման տիպային կանոնները հաստատելու մասին, որոնց բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) 50 տոկոսը եւ ավելին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են ազգային կառավարող հոլդինգին, ազգային հոլդինգին, ազգային ընկերությանը» Ղազախստանի Հանրապետության Կառավարության 2009 թվականի մայիսի 28-ի թիվ 787 որոշումը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
հողի ինգների, ազգային ընկերությունների եւ կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ապրանքների, աշխատանքների եւ ծառայությունների գնման տիպային կանոնները հաստատելու մասին, որոնց բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) 50 տոկոսը եւ ավելին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են ազգային կառավարող հողի ինգին, ազգային հողի ինգին, ազգային ընկերությանը» Ղազախստանի Հանրապետության Կառավարության 2009 թվականի մայիսի 28-ի թիվ 787 որոշման համաձայն՝ տեղական ներկայության առնչությամբ բացառումները պահպանվում ու կիրառվում են պայմանագրի 28-րդ հավելվածի ցանկի II բաժնի 6-րդ կետով նախատեսված պայմաններով եւ կարգով⁴ 8. Պետական մարմինն իրավասու է մերժելու Ղազախստանի Հանրապետության ռազմավարական նշանակության պաշարների օգտագործման եւ (կամ) ռազմավարական նշանակության օբյեկտների օգտագործման, ձեռքբերման	15-րդ, 16-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր	«Ազգային անվտանգության մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2012 թվականի հունվարի 6-ի թիվ 527-IV օրենքը, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2003 թվականի հուլիսի 2-ի թիվ 461 օրենքը

⁴ Տվյալ բացառումները պահպանվում եւ կիրառվում են ԱՀԿ-ին Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին արձանագրությամբ նախատեսված կարգով եւ պայմաններով:

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	---	---

գործարքների իրականացման համար հայտատուին թույլտվություն տրամադրելը, եթե դա կարող է հանգեցնել մեկ երկրից մեկ անձի կամ անձանց խմբի մոտ իրավունքների կենտրոնացմանը: Տվյալ պայմանի պահպանումը պարտադիր է եւ առնչվում է փոխկապակցված անձանց հետ գործարքներին:

Ազգային անվտանգության ապահովման նպատակներով Ղազախստանի Հանրապետության կառավարությունը սահմանում է սահմանափակումներ՝ Ղազախստանի Հանրապետության ռազմավարական նշանակության պաշարների (օբյեկտների) նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցման եւ ծագման առնչությամբ: Ինչպես նաեւ՝ Ղազախստանի Հանրապետության կառավարության համապատասխան որոշումը (ակտը) իրականացնելու նպատակներով այն թողարկողը, որի բաժնետոմսերի հսկիչ փաթեթն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում է ազգային կառավարող հոլդինգին, արժեթղթերի կազմակերպված շուկայում բաժնետոմսերի տեղաբաշխում իրականացնելիս չունի բաժնետոմսերը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
օտարերկրյա քաղաքացիներին եւ (կամ) իրավաբանական անձանց, ինչպես նաեւ՝ քաղաքացիություն չունեցող անձանց վաճառելու իրավունք 9. Կոնցեսիոների ընտրության ընթացակարգը եւ կոնցեսիոն համաձայնագրի հիմնական պայմանների ցանկը սահմանվում են Ղազախստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Պահպանվում է բացառիկ կոնցեսիոներին նշանակելու իրավունքը: Կոնցեսիոնների (շնորհատուի) առանձին իրավունքները եւ պարտականությունները կարող են իրականացվել լիազոր կոնցեսիոնների կողմից 10. Կարող են նախատեսվել սահմանափակումներ՝ Ղազախստանի Հանրապետության մայրցամաքային շելֆի սահմաններում իրականացվող գործունեության առնչությամբ 11. Կենդանական աշխարհը կոնկրետ տարածքում կամ ջրային տարածքում օգտագործելու համար տրամադրելու հարցում նախապատվությունը տրվում է Ղազախստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց եւ քաղաքացիներին	15-17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր 15-17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր 23-րդ եւ 26-րդ կետեր	«Կոնցեսիաների մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2006 թվականի հուլիսի 7-ի թիվ 167-3 օրենքը «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքը «Կենդանական աշխարհի պահպանության, վերականգնման եւ օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2004 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 593-II օրենքը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
1. Հասանելիության պայմաններն ու կարգը՝ ներառյալ լրավճարների եւ պետական աջակցության այլ միջոցների հասանելիության սահմանափակումները, սահմանվում են իշխանության դաշնային, ռեգիոնալ եւ մունիցիպալ մարմինների կողմից եւ կիրառվում ամբողջ ծավալով, սակայն չհակասելով պայմանագրի XXIV եւ XXV բաժինների դրույթներին 2. Օտարերկրյա սեփականությունը գյուղատնտեսական հողերի եւ սահմանամերձ տարածքների հողերի նկատմամբ արգելվում է եւ կարող է սահմանափակվել հողերի այլ տեսակների համար: Հողատարածքների վարձակալությունը թույլատրվում է մինչեւ 49 տարի ժամկետով 3. Ռուսաստանյան իրավաբանական անձինք, որոնց կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալում օտարերկրյա անձանց մասնաբաժինը (կամ նրանց համատեղ մասնաբաժինը) կազմում է ավելի քան 50 %, գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքներին կարող են տիրապետել բացառապես վարձակալության իրավունքով: Այդպիսի	III. Ռուսաստանի Դաշնություն 23-րդ եւ 26-րդ կետեր 23-րդ եւ 26-րդ կետեր 23-րդ եւ 26-րդ կետեր	Ռուսաստանի Դաշնության բյուջետային օրենսգիրքը, համապատասխան տարվա համար դաշնային բյուջեի մասին դաշնային օրենքը, Ռուսաստանի Դաշնության, Ռուսաստանի Դաշնության սուբյեկտների եւ մունիցիպալ կազմավորումների նորմատիվ իրավական ակտերը Ռուսաստանի Դաշնության հողային օրենսգիրքը, «Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի շրջանառության մասին» 2002 թվականի հուլիսի 24-ի թիվ 101-ԴՕ Դաշնային օրենքը Ռուսաստանի Դաշնության հողային օրենսգիրքը, «Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի շրջանառության մասին» 2002 թվականի հուլիսի 24-ի թիվ 101-ԴՕ Դաշնային օրենքը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
վարձակալության ժամկետը չի կարող գերազանցել 49 տարին 4. Բնիկ փոքրաթիվ ազգերի եւ փոքր էթնիկ խմբերի ավանդական բնակության եւ տնտեսական գործունեություն իրականացնելու համար օգտագործվող հողերի, ինչպես նաեւ՝ Ռուսաստանի Դաշնության սահմանամերձ տարածքներում եւ հատուկ առանձնացված այլ տարածքներում գտնվող հողատարածքների հետ իրականացվող գործառնությունները կարող են սահմանափակվել կամ արգելվել Ռուսաստանի Դաշնության նորմատիվ իրավական ակտերի համաձայն	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	Ռուսաստանի Դաշնության հողային օրենսգիրքը, «Ռուսաստանի Դաշնության պետական սահմանի մասին» 1993 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 4730-Ն Դաշնային օրենքը
5. Ինչ վերաբերում է Պայմանագրի 16-րդ հավելվածի 6-րդ կետի 22-րդ ենթակետի երկրորդ եւ երրորդ պարբերությունների մեջ նշված ծառայությունների տրամադրման միջոցներով իրականացվող ծառայությունների առետրին, ապա Ռուսաստանի Դաշնության իրավաբանական անձինք ունեն արտոնյալ իրավունք՝ որպես կապալառուներ, մատակարարներ, փոխադրողներ կամ այլ կարգավիճակով մասնակցելու արտադրանքի բաժնի մասին	23-րդ կետ	«Արտադրանքի բաժնի վերաբերյալ համաձայնագրերի մասին» 1995 թվականի դեկտեմբերի 30-ի թիվ 225-Ն ՌԴ Դաշնային օրենք

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
համաձայնագրի իրականացման գործընթացին՝ ըստ ներդրողների հետ ունեցած համաձայնագրերի (պայմանագրերի) 6. Յանկացած այլ անդամ պետության անձանց կողմից իրավաբանական անձանց հիմնադրումը, մասնաճյուղերի եւ ներկայացուցչությունների բացումը, որպես անհատ ձեռնարկատեր գրանցումը՝ Ռուսաստանի Դաշնության վարչատարածքային փակ կազմավորման տարածքում, ցանկացած այլ անդամ պետության անձանց կողմից վարչատարածքային փակ կազմավորման տարածքում գրանցված իրավաբանական անձանց կապիտալում մասնաբաժնի ձեռքբերումը, ինչպես նաեւ՝ վարչատարածքային փակ կազմավորման տարածքում գրանցված իրավաբանական անձանց, մասնաճյուղերի եւ ներկայացուցչությունների գործունեությունը (այդ թվում՝ օտարերկրյա կապիտալով), կարող է սահմանափակվել կամ արգելվել Ռուսաստանի Դաշնության նորմատիվ իրավական ակտերի համաձայն 7. Կարող են նախատեսվել սահմանափակումներ՝ Ռուսաստանի	15-17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր 15-17-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր	«Վարչատարածքային փակ կազմավորման մասին» 1992 թվականի հուլիսի 14-ի թիվ 3297-1 Դաշնային օրենքը «Ռուսաստանի Դաշնության մայրցամաքային շելֆի մասին» 1995 թվականի նոյեմբերի 30-ի թիվ 187-ԴՕ

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
Դաշնության մայրցամաքային շելֆի սահմաններում իրականացվող գործունեության առումով		Դաշնային օրենքը
8. Կենդանական աշխարհը կոնկրետ տարածքում կամ ջրային տարածքում օգտագործելու համար տրամադրելու հարցում նախապատվությունը տրվում է Ռուսաստանի Դաշնության իրավաբանական անձանց եւ քաղաքացիներին	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	«Կենդանական աշխարհի մասին» 1995 թվականի ապրիլի 24-ի թիվ 52-ԴՕ Դաշնային օրենքը
9. Արտադրանքի բաժնի մասին համաձայնագրեր կնքելու առումով, որոնք կնքվել են մինչեւ 2012 թվականի հունվարի 1-ը (այսուհետ՝ համաձայնագրեր) ⁵ համաձայնագրի կնքման համար աճուրդի պայմաններով պետք է նախատեսվի ռուսաստանյան իրավաբանական անձանց մասնակցությունը համաձայնագրերի իրականացման գործընթացում՝ Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության կողմից սահմանված մասնաբաժիններով համաձայնագրով նախատեսվում են	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	«Արտադրանքի բաժնի վերաբերյալ համաձայնագրերի մասին» 1995 թվականի դեկտեմբերի 30-ի թիվ 225-ԴՕ Դաշնային օրենք

⁵ Տվյալ սահմանափակումները պահպանվում եւ կիրառվում են Առետրի համաշխարհային կազմակերպությունը հիմնադրելու մասին 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Մարաքեշյան համաձայնագրին Ռուսաստանի Դաշնության միանալու մասին 2011 թվականի դեկտեմբերի 16-ի արձանագրությամբ նախատեսված կարգով եւ պայմաններով:

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	---	---

ներդրողի պարտավորությունները՝ ստորել նշվածների համար.

ռուսաստանյան իրավաբանական անձանց՝ որպես կապալառուներ, մատակարարներ, փոխադրողներ կամ այլ կարգավիճակով համաձայնագրով նախատեսված աշխատանքներին մասնակցելու արտոնյալ իրավունքի տրամադրման՝ ներդրողների հետ պայմանագրերի հիման վրա Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացի հանդիսացող այն աշխատողների ներգրավման, որոնց թիվը պետք է լինի ներգրավված բոլոր աշխատողների 80%-ից ոչ պակաս, համաձայնագրով նախատեսված աշխատանքների միայն մեկնարկային փուլերում օտարերկրյա աշխատողների եւ մասնագետների ներգրավման կամ Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացի հանդիսացող, համապատասխան որակավորում ունեցող աշխատողների եւ մասնագետների բացակայության դեպքում երկրաբանական ուսումնասիրության, օգտակար հանածոների արդյունահանման, տեղափոխման եւ վերամշակման համար անհրաժեշտ՝ ռուսական ծագում ունեցող տեխնոլոգիական սարքավորումների,

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
----------------	--	--

տեխնիկական միջոցների եւ նյութերի ձեռքբերմանը՝ համաձայնագրով նախատեսված աշխատանքների կատարման համար օրացուցային յուրաքանչյուր տարում ձեռք բերված սարքավորումների, տեխնիկական միջոցների եւ նյութերի ընդհանուր արժեքի 70%-ից ոչ պակաս ծավալով (այդ թվում՝ վարձակալության, լիզինգի պայմանագրերով եւ այլ հիմքերով), որոնց ձեռքբերման եւ օգտագործման ծախսերը փոխհատուցման արտադրանքով հատուցվում են ներդրողին: Ընդ որում՝ սարքավորումները, տեխնիկական միջոցները եւ նյութերը համարվում են ռուսաստանյան ծագում ունեցող՝ այն պայմանով, որ դրանք արտադրվել են Ռուսաստանի Դաշնության տարածքում ռուսաստանյան իրավաբանական անձանց եւ (կամ) Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացիների կողմից՝ այն հանգույցներից, դետալներից, կառուցվածքներից եւ լրակազմերից, որոնք արժեքային արտահայտությամբ 50%-ից ոչ պակաս չափով արտադրվել են Ռուսաստանի Դաշնության տարածքում ռուսաստանյան իրավաբանական անձանց

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
Եւ (կամ) Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացիների կողմից: Անդամ պետությունները համաձայնագրի մեջ պետք է նախատեսեն պայման, ըստ որի օգտակար հանածոների արդյունահանման, դրանց տեղափոխման եւ վերամշակման համար համաձայնագրով նախատեսված աշխատանքների կատարման նպատակով ներդրողի կողմից ձեռք բերվող եւ (կամ) օգտագործվող տեխնոլոգիական սարքավորումների արժեքային արտահայտությամբ 70%-ից ոչ պակաս մասը (եթե դա նախատեսված է համաձայնագրով) պետք է ունենա ռուսաստանյան ծագում: Սույն դրույթը չի տարածվում մագիստրալային խողովակաշարային տրանսպորտի օբյեկտների օգտագործման վրա, որոնց շինարարությունն ու ձեռքբերումը նախատեսված չեն համաձայնագրով 10. Կոնցեսիոնների ընտրության ընթացակարգը եւ կոնցեսիոն համաձայնագրի հիմնական պայմանների ցանկը սահմանվում են Ռուսաստանի Դաշնության օրենսդրության համաձայն: Պահպանվում է բացառիկ կոնցեսիոններին նշանակելու իրավունքը: Կոնցեսիոնների	15–17–րդ, 23–րդ, 26–րդ, 31–րդ եւ 33–րդ կետեր	«Կոնցեսիոն համաձայնագրերի մասին» 2005 թվականի հուլիսի 21-ի թիվ 115-ԴՕ Դաշնային օրենքը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
(շնորհատուի) առանձին իրավունքները եւ պարտականությունները կարող են իրականացվել լիազոր կոնցեդենտի կողմից 11. Այն գործարքով, որն իրականացվում է ցանկացած այլ անդամ պետության անձի կողմից, եւ որի արդյունքում առաջանում է երկրի պաշտպանությունը եւ պետության անվտանգությունն ապահովելու համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, որեւէ տեսակի գործունեություն ծավալող ռուսաստանյան տնտեսական ընկերությունների նկատմամբ վերահսկողություն սահմանելու անհրաժեշտություն, պահանջվում է ստանալ Ռուսաստանի Դաշնության լիազոր մարմնի թույլտվությունը՝ Ռուսաստանի Դաշնության նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանվող կարգով: Օտարերկրյա պետությունները, միջազգային կազմակերպությունները, ինչպես նաեւ դրանց վերահսկողության ներքո գտնվող անձինք, այդ թվում՝ Ռուսաստանի Դաշնության տարածքում ստեղծվածները, իրավասու չեն կատարելու գործարքներ, որոնց արդյունքում առաջանում է երկրի պաշտպանությունը եւ պետության անվտանգությունն ապահովելու	15-րդ, 16-րդ, 23-րդ, 26-րդ, 31-րդ եւ 33-րդ կետեր	«Երկրի պաշտպանությունը եւ պետության անվտանգությունն ապահովելու համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող տնտեսական ընկերություններում արտասահմանյան ներդրումների իրականացման կարգի մասին» 2008 թվականի ապրիլի 29-ի թիվ 57-ԴՕ Դաշնային օրենքը

Սահմանափակումը	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքերը (պայմանագրի 16-րդ հավելվածի կետերը)	Սահմանափակումը կիրառելու հիմքը (նորմատիվ իրավական ակտ)
համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, որեւէ տեսակի գործունեություն ծավալող ռուսաստանյան տնտեսական ընկերությունների նկատմամբ վերահսկողության սահմանելու անհրաժեշտություն: Օտարերկրյա ներդրողները կամ անձանց խումբը պարտավոր են իրավասու մարմին ներկայացնելու տեղեկատվություն այն մասին, որ ձեռք են բերել այն տնտեսական ընկերությունների կանոնադրական կապիտալը կազմող բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) 5 տոկոսը կամ ավելին, որոնք ծավալում են որեւէ տեսակի գործունեություն, երկրի պաշտպանությունը եւ պետության անվտանգությունն ապահովելու հարցում ունեն ռազմավարական նշանակություն 12. Նավահանգստի սահմանների հողատարածքները չեն կարող գտնվել օտարերկրյա քաղաքացիների, քաղաքացիություն չունեցող անձանց, օտարերկրյա կազմակերպությունների սեփականության ներքո	23-րդ եւ 26-րդ կետեր	«Ռուսաստանի Դաշնությունում ծովային նավահանգիստների եւ Ռուսաստանի Դաշնության առանձին օրենսդրական ակտերում փոփոխություններ կատարելու մասին» 2007 թվականի նոյեմբերի 8-ի թիվ 261-ԴՕ Դաշնային օրենքը